>>> یوځـــای لیکـــل شـــوي، هرکلـــه چـــې دې د زده کـــړې تـــوان لـــه لاســـه ورکـــړ زوړ یې، هغه که شل کلنی کې وي او که یا هم اتیا کلنی کې وي.<<<

د رڼا دریڅه

سید عبدالله نظامی د فیسبوکی لیکنو ټولګه!!!

Ketabton.com

لیکنه: سید عبدالله نظامي

راټولونه او ترتیب: اجمل هیوادمل

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

زما خبري :

لکه ځنګه چې مونږ په رښتیني ژوند کې کوښښ کوو ښه او لوستي ملګري ولرو همداسې باید په مجازي دنیا (سوشل میډیا) کې څو چنده کوښښ وکړو چې لوستي,منلي او په مسایلو اګاه خلک ملګري کړو که له یوي خوا سوشل میډیا زمونږ قیمتي وخت را بربادوي له بل اړخه باید مونږ هم یو څه تري حاصل کړو او دا هغه وخت شوني ده چې ښه او متدین خلک وګارو •

د سوشل میډیا له پیله تر اوسه کوښښ کوم او کړی مي ده چې ښه اشخاص پیدا او تعقیب یي کړم چې خوشبختانه پکې بریالی شوی یم یو له دغو اشخاصو څخه سید عبدالله نظامي ده هر کله چې په فیسبوک لیکنه کوي نو لیکنه یي ډیره مقنع هر اړخیزه او په دلایلو استواره وي چې هر شخص کولی شي ډیر څه تري اخذ کړي مګر په تاسف سره زمونږ ډیری ځوانان یا علمي قدرونه ملګري کوي نه او یا یي موندلی نشي په دغه خاطر مي اراده وکړه چې د نظامي صیب ځیني لیکني راټولي او د کتاب په بڼه یي نشر کړم تر څو هغو خلکو ته ورسیږي چې د ځوان علمي شخصیت له لیکنو محروم دي.

قلم یي هسک او روان اوسه!!!

اجمل هېوادمل

پکتیا مرکز ګردیز ابراهیم خیل

ketabton.com - The Digital Library

❖ غـچ اخسـتل دویـم وار پـه هماغـه کچـه کـړاو دی لـه څـه چـې تـه لـومړی ځـل زورېـدلی یـې. خـدای تـر ټولـو ښـه انتقـام اخسـتونکی دی، ملامـت ور وسپاره او ته ترې ځه.

❖ د روانـي کـراری یـوه اغېزناکـه درملنـه دا هـم ده چـې انسـان هـرې پېښـي او هـرې خبـرې تـه غبرګـون ونـه لـري. د احساسـاتو کـابو د ځـان خوندیتوب مهمه لاره ده.

❖ د ودانۍ پر وره ځړېدلي دړه لیکل شوي:

د لـوی فکـر څښـتن پـر نظریـو او نوښـتګرو مفکـرو غږیـږي، د منځنـۍ کچـې وګـړي پـر پېښـو بحثونـه کـوي، او د ټیټـې کچـې انسـانان د خلکـو پـه اړه خبرې کوي.

❖ یـو عـالم پوښـتل کېـږي د کـوم دلیـل لـه مخـې مـوږ ویلـی شـو چـې حضرت محمد صلی الله علیه وسلم ښه مشر او رهبر و؟

ځـواب ویـونکی پـه اوس کـې د یـوه مشـهور امریکـایي لیکـوال او پوهنتـوني اسـتاد، دوه کتابونـه وریـادوي چـې پکـې د مشـرتابه ځـانګړنو او ښـه رهبـر پـه تـړاو څېړنـه او ارزونـه شـوې. پـه دغـو څېړنـو کـې معلومـه شـوې چـې تـر ټولـو بریـالی مشـر هغـه دی چـې خپلـو خلکـو تـه رېښـتیا وایـي، پـر کـړو ژمنـو ولاړ وي، او تېر ایستونکی نه وي.

عـالم دغـو څېړنـو تـه پـه اشـاره وایـي زمـوږ رسـول الله پـه خپـل ژوندانـه د رېښـتینولۍ، امانـت سـاتنې او نرمـو اخلاقـو لـه املـه د امـین نـوم ګټلـی و، هغـه نـوم چـې نـا مسـلمانو وګـړو هـم پـرې بـاور درلـود نـو ځکـه ویلـی شـو چـې هغـه د نړۍ په مشرانو کې تر ټولو ښه مشر و.

----

ketabton.com - The Digital Library

❖ د ژمنو ماتول او پر خبره نه ودرېده لومړی د همدغه ماتونکي څښتن کړوي، ځکه د تل لپاره خلکو کې باور بایلي که یې هر څومره عمر او علم ډېرېږي.

څه چې خالق تعالی پرې ټینګار کړی ترې سر غړول، حتمي ده چې سزا لري.

"و اوفوا بالعهد ان العهد کان مسئوولا (سوره اسراء)"

❖ که یو څوک په ناسته لمونځ کوي، د بدعاتو تور پرې مه پورې کوئ، ښایي د ولاړې وس به نه لري. که یو څوک د مرستې لاس غځوي ریښتیا به اړمن وي، ټول اړمن سوالګر نه دي.

که چا د حق وینا درسره نه بدرګه کوله معنا یې دا نه ده چې حق پلوی نه دی، کومه جدي وېره به لري.

خو که د پوهنتون استاد پر فېسبوک لیکلو کې املایي تېروتنې درلودې دا دلیل یې مه منئ چې ګواکې په بیړه به یې لیکلي وي یا یې تلیفون پښتو نه لري.

سړي/سړی ته باید پیغام ورسول شي ځکه استاد د نورو لپاره لاربښود دی.

❖ د ژوند تجربه دا ده که څوک مزل کوئ لار ورکېده پکې وي، که تل لیکل کوئ تېروتنې ورسره ملې دي، که د نورو خوشالي غواړئ د خپل زړه درد ورسره تړلی دی.

لنډه یې دا، هغوئ چې کار کوي تېروتنې کوي هغه چې تېروتنې یې نه وینو د کار او زیار څرک یې هم نشته.

----

ketabton.com - The Digital Library

❖ انځـور راتـه وايـي، زمـوږ ښتن تعـالى نـږدې او ځـواب ويـونکى دى، نـو هيلـې مـو د مخلـوق پرځـاى خپـل رب تـه وغـوږوئ زرغـونې بـه شي.

- فإستغفروه ثم توبوا إليه إن ربي قريب مُجيب".

❖ کـه يـو چـا لـه خنـدا سره سپارښتنه درتـه لرلـه او بيا يـې وويـل، خفـه نشـې ټوکـه مـې درسـره وکـړه. پـوه شـه د زړه خبـره يـې وه او درتـه يـې ورسوله.

❖ زمـوږ ځـان غوښـتنه هيڅکلـه چاتـه زمـوږ پـه اړه د حـق ويلـو اجـازه نـه ورکوي.

ځان غوښتنه د انسان په ختبه کې ده، او د عمر په ډېرېدو وده کوي.

❖ د پردېسى د ماښام غورې وې،

يـوه ويـل اه څـه ماشـومتوب و، د ژونـد بـلا خوندونـه پريمـانى او ارزنـى وې دربغه که يو وار بيا راشي.

بـل ويـل د وطـن لـه سـپېرو شـګلنو دالانونـو ځـار شـم سـپوره دي وي خـو چـې د کلـي پـر ډبـه مـازيګرى وي. دريـم پکـې د خپلـې مسـتى د دوران سـاز وغږوه ويل يې جګړه وه او لس مې پر يوه سمڅه له پښنو پرې ايسته.

❖ د سهار چايو ته ټول انډيوالان سر وهلي بر وهلي راټول شول،

شـونډې يـې وتلـې وې د ځېنـو رنګونـه لا ځـاى تـه نـه و راغلـي، يـو بـل تـه يـې حيران حيران کتل.

ketabton.com - The Digital Library

د ماشومتوب ارمانجن له څو توبو ايستلو وروسته خوب واوروه، کټ مټ کېسه يې وکړه چې ماشوم يم د ديوانو له وېرې غونج شوی يم ادکې کيسه راته کړې چې که ويده نشې د ځنګله ديوان دا وخت تر کلي راځي هغوی چې سترګې غړوي خير يې نشته وايي کری شپه ړچ نيولی وم تر سهاره مې خوب رانغی.

بل د خوب اورولو ته داډه شو، ويل يې خوب مې ليده چې پولیس راپسې دي کډوال نيسي او بيرته يې خپلو وطنونو ته لېږي، نو دومره ځغاسته مې له ويرې سره کړې چې توبه، ناکراره شپه وه.

دريمه وويل دا څه ډول شپه وه، پر ټولو يو ډول خپسې کېناستلي، ما خوب ليده چې زه پوځي يم دوه سري جنګي/ګوريلايان مو تر امنيتي څوکۍ رسيدلي نښه ويشتونکي دي موږ په دوه متره خونه کې لس تنه د سر ساتلو لپاره ټول شويو د ساه ايستل لا راته ګران وي.

دا لومړی ځل و چې زموږ د پردېسانو بندار کې په نا پوهيدلي ډول ريښتيا وويل شول، او هيچا ونه ويل کاش پخوانی وخت بيا راشي، د تودو شنو چايو پر ګوټ هر يوه ويل «الحمدلله علی کل حال»

❖ د بدو ورځو دې منطق ته هم بايد يو څوک په ذهني ډول تيار وي، که سوځېدئ ټول خلک به د اوبو راوړلو په پلمه درنه ځي.

❖ انسانان د خپل ډاډ لپاره يوازې د زغم ځواک لري، که پرې وپوهيږي خوار به نشي.

هيڅکله نه وايم « له ويرونکو شپېو سره مخ شوم» ښه ده چې ووايم« دغو شپېو کې زه وډارېدم.» مسوليت منل، ځان پېژندل دي، هغوی چې ځان وپېژانده خپله لاره موندلی شي.

❖ يو چا ته د هغه د ګناه او نيمګړتيا له امله پېغور مه

ketabton.com - The Digital Library

ورکوئ.

د الله تعالی ژمنـه ده، پېغور ورکونکی انسان بـه تـر هغـه نـه مـري چـې هماغه کار پرې نه وي شوی چې ده پرې بل ته پېغور ورکړی و.

رسـول الله صـلی الله علیـه وسـلم ویلـي: «مـن عیـر أخـاه بـذنب لـم یمـت حتـی یعمله.»

❖ دې انځور ته لیکل شوي، که ته ارام او بې غرضه ژوند هم کوې یو څوک پیدا کېږي چې ودې پاروي.

نو خپله کراري او زغم ساتل په کار دي، شر په هر حالت در رسیږي.

❖ که ستاسو مبارزین له ورځني خوبه پر سره غرمه وېښېږي او د کار ټاکلي ساعتونه ونه لري، د ولس د وېښتابه هیله ناچله ده.

نظام جوړول د منضبطو انسانانو کار دی.

❖ یوه چارواکي ته وایم دا خو ډېر پرېوتي اخلاق دي چې د سیاست لپاره ښکنځلمار کرایه کېږي او پر ټویټر او فسبوک مستعارو نومونو سره هر خوا داړل کا.

صاحب راته وایي باور دې وشه که دوی ته څوک معاش ورکوي، دا ټول د خدای خدمت کسان دي.

ښکنځل هم خدای خدمت شو؟

اعوذ بالله، یو ظاهرا متشرع انسان او بیا داسې وینا..

----

ketabton.com - The Digital Library

❖ خبرې ښې دي تر ملغلرو؛

لــه پیړیــو پیړیــو د نــړۍ د زور واکــو نظــامونو د سانســور تګــلارې چــې ګــواکې هــر څــوک د خبــرې کولــو حــق نــه لــري او یــا دا چــې واکمــن هــر څــه وایــي بایــد ورســره بدرګــه شــي د اوســنۍ نــړۍ او پــه اصــل کــې د اســلامي اصــول ســره سمی نه خوري.

قران کریم په بیا بیا انسانانو ته د ښو خبرو او استدلال سپارښتنه کوي.

«ادعُ إلِیٰ سَبیلِ رَبِّكَ بِالحِکمَةِ وَالمَوعِظَةِ الحَسَنَةِ وَجادِلهُم بِالَّتي هِيَ أَحسَنُ؛

«خلــک پــه نرمــۍ، هنــر او نیکــو لارو خپــل خــدای تــه ور وبلئ،اســتدلال او مناظره وکړئ.»

وَقُولُواْ لِلنَّاسِ حُسْنا؛ له خلکو سره په غوره بڼه خبرې وکړئ.

فَلْیَتَّقُــوا اللّهَ وَلْیَقُولُــواْ قَــوْلاً سَــدِیدا؛ الهــي پرهېزګــاري خپلــه جامــه وګرځــوئ او په زغم او استقامت وغږیږئ/پخه خبره وکړئ.

کلــه چــې ستاســو خــالق تعــالی تاســو تــه د غــوره خبــرو او اســتدلال حــق در کــوي، نــو انســان د خپلــې واکمنــۍ د بقــا او خونــدیتوب لپــاره پــه کــوم دلیــل د وینا د ازادۍ مخه نیولی شي؟

❖ د یوه مشهور ناول څو کرښې:

" نــه غــواړم څــوک مــې پــه بشــپړ ډول درک او وپېژنــي. غــواړم، یــو نــا معلــوم ژونــد او ګونګــه نــړۍ ولــرم. د نــورو لــه ســترګو پنــاه ژونــد کــې راتــه خوندیتوب او ازادي ښکاري."

Night Train to Lisbon by Pascal Mercier

❖ د ترکیــې ســوېل ختــیځ کــې یــوه ډلــه ځوانــانو ځــایي کلیســاو تــه د ګــلاب ګلونه یوړل او سوېډن کې یې د قران کریم د سوځولو غندنه وکړه.

ketabton.com - The Digital Library

د دغو لاریون والو یوه استازي ابراهیم خلیل لیکلي، موږ دوی ته وښودله چې اسلام د میني او سولې دین دی، ان هغه کسان چې د اسلام خلاف تندلاري او دهشت کوي موږ ورسره بدچاري نه کو، ځکه زموږ د پیغمبر سیرت له مهربانۍ ډک دی.

د نړۍ لرو بر کې د قران عظیم الشان د سوځولو پېښه غندل شوې، ډېرو مسلمانانو لیکلي« قران یوازې پر کاغذ لیکل شوی کتاب نه بلکې د خلکو په سینو کې خوندي دی.»

❖ زموږ د سپېڅلي ګروهې یوه خوږه لاربښوونه داده چې د خدای رسول صلی الله علیه وسلم وایي پر زمانه او وسیلو بد پال مه نیسئ، او پر یوه انسان بد ګماني تر ټولو لویه ګناه ده.

وایي د ښه اټکل او ګمان روایت شته، نو موږ ولې د څو بد ګمانو او منفي فکره انسانانو له امله خپل عقاید ملامت کړو.

❖ ضد، یا وچ غیرت د انسان تر ټولو لوی دوښمن دی.

همدا وچ غیرت یو څوک په کورنۍ کې د خپلولۍ پرېکون ته هڅوي، یو عالم انسان په یوه داسې ډله پسې روان کړي چې مشري او جوړښت یې له نالوستو سره وي، او کله کله خو همدا ضدیت او وچ غیرت خلک له خپل دین، کولتور او نورو مهمو ارزښتونو سره دوښمنۍ ته ودروي.

❖ زموږ د خلکو هیله نه بلکې ټینګه غوښتنه داده چې نړیوالي رسنۍ دې زموږ د ملي ټلویزون په توګه خپرونې وکړي او بودیجه دې یې هماغه کوربه هیوادونه ورکړي، زموږ ملي ټلویزون پروا نه کا که د لیدو کتو خبرونه خپروي او که بل هرڅه کوي.

ketabton.com - The Digital Library

لــه بــاليووډ او هــاليووډ لــه ســينماګانو غوښــتنه لــرو چــې فلمونــه دې زمــوږ لــه ارزښــتونو ســره ســم جــوړ کــړي، خــو د خپــل هيــواد کليــوالي تيــاتر هــم نــه سمو.

سياســتوال وايــي، نــړۍ بايــد مــوږ تــه نظــام راجــوړ کــړي بشــري حقونــه راکــړي او چــې موکــه راکــړل شــوه د خپلــو خلکــو حــق مــو بيــا د دوبــۍ او ترکيــې پــه بيلډينګونو کې سمبال کړ.

داسي نه کيږي بابا!

څو په تمه د سپرو يو، نو به پاتې پر ميرو يو.

- د رســول عليــه الســلام يــوه سپارښــتنه دا وه چــې پــر ژويــو او څــارويو مهربانه اوسئ.

زمــوږ د اخلاقــو پــه کتــاب کــې پــر حيــوان مهربــاني بيخــي نشــته د وهلــو او ډبولو بيلګه کې يې وايو «داسي ووهئ لکه حيوان»

د انســان د روانــي کړونــې څېرکــي نــه پيژنــو او فزيکــي ډول تــر هغــه چــې يــو څــوک مــو وژلــی نــه وي نــو کــړول يــې نــه بولــو وايــو يــار څــه بــد مــې درســره کړي «وژلی خو مې نه يې؟»

او په پای کې موږ تر عربو او عجمو د غوره ديندارۍ دعوه هم لرو.

- انســانان کلــه پخپلــه پوهــه کــې دومــره ډوب شــي چــې خپلــه بــې وســي تــرې هېــره شــي. يــوازې پــه کــړاو کــې پــوهيږي چــې څــومره عــاجز او بــې وسه دي.

----

ketabton.com - The Digital Library

- ❖ يـوه جرمنـي مېشـته افغانـه مېـرمن نکـل کـوي چـې د نـور محمد ترکـي واکمنـۍ کـې د افغانسـتان د هغـه مهـال اسـتخباراتو يـې پـلار ونيـوه او تـر ننـه ډب ډوب شـو، وايـي پـلار مـې د پراختيـايي بانـک يـو عـادي مـدير و. د پـلار لـه ورکېـدو وروسـته مـې ورور د ننګرهـار پوهنتـون د طـب پـوهنځي محصـل د حکومـت لـه لـوري تـري تـم شـو، او پـه دې ډول زموږ د کورنۍ جوړښت ټپي او موږ کډوال شوو.

ورته مې وويل ولې دې د هغه مهال يادښتونه ونه ليکل؟

وايـي ليکلـو تـه مـې زړه تنګيـږي، ګنـې ډېـر داسـې لوسـتي افغانـان پېـژنم چـې د کودتاه چيانو له لوري ناترسه ظلمونه ورسره شوي.

زمـا خپـل بـاور دادی چـې کـه مـوږ د يادښـتونو د چـاپ دود او د ليکلـو هنـر لرلـی هيڅکلـه بـه پـر مـوږ هغـو خلکـو ځانونـه د ختـيځ د برابـرۍ د شـعار او بيـا وروسـته د لوېـديځ د ولسـواکۍ او بشـري حقونـو د اډانـو سـرلاري نـه راپېژنـدلی او پـه منـډه برېتـو او يـا نرمـو ژبـو بـه يـې خپـل پـرون لـه خلکـو نـه هېرولی.

- ❖ د انسـان د ځـان غوښـتني تـاو هلـه احساسـولی شـئ، کلـه چـې د يـوه عمـر خـوړلي تـاريخ پـوه د اړونـدې مفکـورې، سياسـي ډلـې او بـاورونو تېـر نقـد کـړئ. ډېـر يـې حتمـي درتـه وايـي د پـرون خبـرې پرېـږدئ د حـال خبـري وکـړئ، پـه داسـې حـال کـې چـې تـورې څنـې بـه يـې د پـرون پـه خبرو ټولولو او نکل ليکلو سپينې شوي وي.

- ❖ پرېـږدئ چـې نقـاش او انځـورګر مـو اصـلي بڼـه وکـاږي، پېخـه او نقـل، اصل زيانمنوي.

- ❖ مـوږ يـو څـوک دومـره عقـديي کـړو چـې د صـله الرحمـۍ حـواس يـې مـړه شي او بيا هيڅ زړه سوی او درناوی نه کوي.

ketabton.com - The Digital Library

- د هر ظالم د ژوند تېر وګورئ، د عقدې یو رګ به لري، نو کله کله مظلوم د ظلم بنسټګر وي.

- انساني زړه پر دبرینه مجسمه هم دردیږي، او دبرین زړه پر انسان هم نه خوږیږي.

او دې انځور ته لیکل شوي، نه مې لوریږي مات زړي انسانان ووینم ان که دوښمنان مې هم وي.

"لا أحب رؤية المنكسرين ولو كانوا أعدائي."

- ادیب او ژورنالیست سعید محمود تقي الدین په ۱۹۴۹ زیږدیز کال کې خپل ورور ته ولیکل:

وروره سلامونه او ښې هيلې!

خبر شوم چې خپل ګران هیواد لبنان کی وزیر ټاکل شوی یاست.

له دې خبر سره زما ذهن ته هغه زما او ستا د وړوکوالي حالت رایاد شو.

یاد دې شي! هغه مهال چې ما او تا به ماسختن د خوب لپاره پر ځغاسته د پلار کټ ته تللو، سیالي به دا وه چې کوم یو مخکې رسیږي چې له پلار سره ویده شي. پلار به مو لاسونه بویول چې ایا لاسونه مو له خوراک وروسته وینځلي که نه. که به هر چا لاسونه نه و مینځلي د خوب لپاره به يې ځان سره نه مانه.

ګوره وروره هغه اوس په سندیانة مقام کې تر خاورو لاندې پروت دی.

زه او ته به هم د هغه خوا ته ورځو لاس به مو بویوي، چې د حرام رزق بوی ترې ځي او که د حلال.

ketabton.com - The Digital Library

نو وروره كه دې لاس پاک ساتې، وزارت دې مبارک شه!

هـر ځـوک او هـر چـارواکی بایـد خپـل لاس هـره شـپه لـه ویـده کېـدو وړانـدې بوی کړي حرام یې لمس کړي که حلال.*

زما د قدرمن استاد برهان الدین برهان له خولې نکل دی.

- ❖ صـبر او زغـم د څښـتن تعـالی حکمـت تـه د درنـاوي لـوړه ځانګړنـه ده. کـه څـوک صـبر ولـري د ژونـد لپـاره یـو غښـتلی زړه مـومي چـې هیڅکلـه د مـاتې احسـاس نـه کـوي، لـه هـر وار لوېـدو سـره هسـکه غـاړه راپورته کیږي.

ستاسو سبانۍ نیکمرغۍ په نني صبر کې نغښتي.

قـران کـریم کـې د صـبر اړونـد لـه ۲۵ ډېـر ایتونـه شـته،د صـبر د ارزښـت او بدلې ترڅنګ الله تعالی د انسان پیدایښت له سختیو او ربړو سره یاد کړی.

(لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسانَ فی کَبَدٍ)سورة البلد

- ❖ د دیـن عـالم د لغـوي معنـی لـه مخـې هغـه څـوک دی چـې دینـي زده کـړې او تخصـص لـري، خـو د بشـپړو معنویـاتو لـه پلـوه یـوازې هغـه څـوک دینـي عـالم نـه دی چـې لـه مدرسـې،پوهنتون، او معهـدونو فـارغ وي.

ښـايي یـو نـا مسـلمانه کـس هـم زمـوږ دیـن لوسـتی وي پـه قـران کـریم پـوه وي خـو مـوږ ورتـه د خپلـې ټـولنې او مروجـې ترمېنـالوژۍ لـه مخـې دینـي عـالم نـه وایو.

دینـي عـالم، امام،خطیـب،ملا، مولـوي .. هغـه څـوک دی چـې عـالم وي،عمـل یـې وي، حلـیم او خیرخـواه وي، د خپلـې ډلـې د ګټـو لپـاره دینـي روایـات نـه تفسـیروي، پـر خپلـو مقتـدیانو سـترګې نـه راوباسـي، غوسـه او پـه تنـده ژبـه خبـرې نـه کـوي، پـر خلکـو د کفـر او الحـاد ټـاپې لـه محکمـې او قضـا پرتـه نـه

ketabton.com - The Digital Library

لګوي، لـه جنجـالي سياســي اړخونـو سـره پـه ښـګـک کـې نـه ودريـږي، د مـذاهبو تـرمنځ اختـلاف نـه راپـاروي، ځـان تـه پـه لـوړ مقـام او عوامـو تـه د نـاپوهو پـه نظر نه ګوري او ګڼي نوري ښېګڼې.

دا ټولې ځانګړنې د محمدي اخلاقو بېلګې دي.

زمـوږ پيغمبـر هـيڅ ځـای خلـک نـه دي سـپک کـړي، ځـوک يـې لارو کـې پـه پـاپيونو نـه دی وهلـی، د ګنـاه لـه املـه يـې د مـخ تورولـو او تحقيـر سـزاګانې نـه دي ورکړي،ښـکنځل او نـورو تـه تـوهين يـې د منـافق کـار بللـی، هـيڅ وخـت پـه لـوړ غـږ نـه غږېـده، پـه مسـلمانانو يـې د الحـاد ټـاپې نـه لګـولې او پـه ټولنـه کې ان نا مسلمانه وګړي يې له چلنده اغېزمن او خوښ وو.

د الله تعـالی امـر هـم دی چـې موسـی عليـه السـلام تـه يـې د ښـه لارښـود او غـوره عـالم د لټـون ويلـي هغـه چـې د پرمختـګ او بريـاليتوب لاره درتـه جوړوي.

«قالَ لَهُ مُوسى هَلْ أَتَّبِعُكَ عَلى أَنْ تُعَلِّمَنِ مِمَّا عُلِّمْتَ رُشْدا»سورة كهف

- د شـوروي اتحـاد وروسـتي مشـر ميخائيـل ګورباچوف بـه ويـل کـه تاسـو پـه خپلـو تېـرو کـارونو ويـاړئ او فکـر کـوئ پرونـي کارونـه مـو عـالي دي، ددې معنا دا ده چې نن مو څه نه دي کړي او ناکام ياست.

- پـه تـورتم کـې ناسـته دې لـه راغلـي سـباونه هـم نـاخبره سـاتي او يـو ګـام تګ دې رڼايي ته نږدې کوي.

دې تيـاره موسـم کـې چـې ښـونځي ترلـي د کـور هـره خونـه بايـد د ښـونځي ټـولګی شـي، يـوه ورځ بـه د جهـل لـه فکرونـو سـاه وتلـي وي، او د وطـن لوڼـه به له رڼه فکر سره پايدلي وي.

خدای خو مهربانه دی!

----

ketabton.com - The Digital Library

❖ لندن کې د روڼ اندو افغانانو غونډه وه، ویناوالو یوه یې ویل د شاه امان الله خان له لوري د میرمنو حقونو او ازادیو لپاره هڅې کمساري وې، بل ویل زموږ د ډیموکراټیک جمهوریت موده کې د مېرمنو ونډه په ټولنیزو چارو کې بیخي نامي وه، بل پسې پاڅېده او په فلسفي انداز یې ژبه ایله کړه چې که څوک د مېرمنو ونډې ته په ټولنه کې ژمن نه وي انساني ارزښتونو ته نه دی ژمن.

زما د یوه دوست میرمنه چې غونډه کې یوازینۍ ښځینه ګډونواله وه څلور کونجه تالار ته یې په غبرګو غبرګو وکتل چې دا سړي خو پر ځان عریضې کوي، یوه یې هم د لندن په څېر د ازادیو ټولنه کې نه مېرمن غونډې ته له ځان سره بیولې وه او نه یې د کور بله ښځینه غړې چې په داسې ټولنیزو او علمي ناستو کې ګډون وکړي.

نو خبره مې دا کوله چې موږ د خبرو خلک یو د نورو ښځو ته ازادۍ غواړو، پخپله لندن،واشنګټن، پاریس.. کې شاهانه ژوند لرو خو په ډوډۍ پسې حیران ولس ته وایو پورته شئ د ملي ګټو ساتنه وکړئ.

تر ټولو مقصر خلک همدا لوستي یا نیمچه لوستي دي، چې د نا انصافیو تله یې تل لاس کې ده او د بې وزلو هیوادوالو پر ژوبلو اوږو یې خپل اړم ایښی.

❖ زموږ یو کلیوال به ویل چې دا فلانی ملک مې دې مړ کړي خو چې دا نېغه شمله مې مخې ته نه ګرځي. نو زموږ له درې رنګه وطني غرور سره لوبېدونکي زلمي د مرڅپنو پر زړه تر سلو ماتو لوی درد تېروي.

❖ ملي احساسات دومره زور لري چې له ولسونو د ژوند بل هر اړخ هېروي، که ورته خپرېدونکي انلاین رسنۍ هرڅومره بې خونده او ناسمه املا انشا سره لیکل خپروي خو چې د دوئ د هیواد نوم پکې وي هرکلی یې کوي.

ketabton.com - The Digital Library

کــه هرڅــومره درغــل او فســاتي خپــل يــې پــر دې موکــه غږيــږي دوئ يــې اوري، او د ډيــرو بختــورو مســلکي او اخلاقــي نيمګړتيــاوې ددغــو احساســاتو سيوري کې پټې شي.

ولسي مينه د يوه هيواد ځواک دی!

❖ ويټامين ص

يــو ځــوک پــه مســکه څېــره، روانــه ژبــه او ولســي څېــره خپلــو خلکــو تــه وايــي، ايا د ويټامين ص په اړه مو اورېدلي؟

خلــک ورتــه هــک پــک شــي د A-B-C-D او نــورو ويټــامينونو پــه هکلــه مــو اورېدلي و خو د(ص) په هکله نه.

وينــاوال وايــي ويټــامين ص ستاســو روان، لــه ځښــتن تعــالی ســره اړيکــه او ټولنيز ژوند در سموي، هيڅکله يې مه قضا کوئ.

ص:

صلاة-لمونځ

صوم- روژه

صدقه-ښېګڼه او لاس نيوی

صبر-زغم

صحبة صالحة- نيکې خبرې او له نېکانو سره خبرې کول.

دا ډول حکمــت بــه څــومره لــوی اغېــز ولــري چــې امــام يــې مقتــديانو لپــاره کاروي او د دين پلي کېدا ته خلک وربلي.

کــه بــل امــام پــه تــروش تنــدي، لــه غوســې غــرور او پرېشــانی ســره ډکــه څېــره چــې وســله وال ســړي يــې هــم بدرګــه کــوي او ممبــر تــه وخيــژي خپــل خلــک وترهــوي، ويــې ګواښــي، خلکــو تــه ووايــي د ســړي زامــن شــئ ګنــې خيــر بــه مــو نه وي، د الله دين ومنئ سمې جامې واغوندئ ، زما ډله او لاره ومنئ .

ketabton.com - The Digital Library

نـــو دا ډول امـــام بـــه خپـــل مقتـــديان څـــومره خـــوښ وســـاتي او د ديـــن لـــور تـــه بـــه يې وبلي؟

اسلام په زور نه دی راغلی په حکمت او ښه انساني چلند خپور شوی.

❖ ثبـــات د فزيکـــي امـــن معنـــا نـــه لـــري، ټيکـــاو دې تـــه وايـــي چـــې د ټـــولنې بنســـټونه د مســـوليت لـــه مخـــې وپالـــل شـــي نـــه د بـــازار د ســـود ســـودا پـــه توګه.

زمـــوږ د بـــې ثبـــاتۍ څـــومره لـــوی بيلګـــې دي، لـــه شـــخړو او ټوپـــک ســـره پاېـــدلو خلکـــو شـــل کالـــه د ډېموکراســـۍ او ولســـواکۍ درس ولـــس تـــه ورکـــاوه، د سياســـت معيـــار پکـــې د مـــادي شـــتمنۍ او زور واکـــۍ لـــرل دي، د شـــپېتو تـــذکيرو پـــه ټولولـــو يـــو خامـــه خولـــه چـــالاک ځـــوان د عمرخوړلـــو باتجربـــه کليوالـــو ملـــک جوړېـــده، کـــه دې د څـــو ســـوه زرو خلکـــو څـــو ورځـــې ډوډۍ او د عکســـونو چـــاپولو وس درلـــود ولســـي اســـتازی جوړېـــدې، لـــه لنـــدن او واشـــنګټنه ځوانـــان او پيغلـــې پـــر پـــردو مرســـتو ولاړ تـــوک ټـــوک وطـــن تـــه مـــزدوری تـــه تلـــل او دا دی کـــال کېـــږي نالوســـتي مينـــدې واکمـــن مـــلا تـــه د قـــران کـــريم او احـــاديثو لېکچـــرې ورکـــوي چـــې مولانـــا صـــاحب زمـــوږ ديـــن وايـــي تعلـــيم پـــر ښـــځه او نـــر فـــرض دی او هغـــه کلـــه د واســـکټ جېـــب تـــه وګـــوري چـــې پيســـې نشـــته، کلـــه د مســـتورو مېنـــدو پـــر ســـترګو وربـــرګ شـــي چـــې د کولتـــور لـــه املـــه مـــو ښـــونځي تړلي او کله وايي د خدای پر دغه حکم د دې کلي د علماو اجماع نشته.

څه نادرې به دا بې وسه ولس ونه ګوري څه درسونه به نور راشي.

رب دې دا تقديرونـــــه زمـــــوږ ددې متزلزلـــــو تـــــدبيرونو د ســـــمون لپـــــاره بـــــدل کړي.

❖ لـــه اســـلام وړانـــدې د جهالـــت پـــر مهـــال لـــه نجونـــو ســـره کرکـــه دومـــره ډېـــره وه چـــې پـــر پيدايښـــت بـــه يـــې د مبـــارکۍ پرځـــای کـــورنۍ تـــه تســـليت ورکـــول کېـــده او ســـپکونکي تـــوري بـــه کـــارول کېـــده «هنيئـــا لـــک النافجـــه»

ketabton.com - The Digital Library

پـردی او بــې کــاره بــه يــې ګڼلــه، همــدا ډول د ژونــد لــه حقــه نيــولې د ژوند د اسانيو تر حقونو به يې ترې اخستل.

قبيلــوي مشـــرانو بـــه ويـــل دوی خپـــل رواج او فرهنـــګ تـــه د درنـــاوي لپـــاره دا کار کوي.

اسـلام دا هـر څـه لـه يـوې مخـې بـدل کـړل دومـره لـوړ درنـاوی يـې ورکـړ چـې نبــي عليــه الســلام بــه خپلــو ملګــرو تــه ويــل تاســو کــې بختــور هغــه څــوک دی چــې لــومړنی اولاد يــې نجلــۍ وي، هغــه کــور کــې چــې نجلــۍ وي برکتونــه ورسره مله وي.

مېراث، تعليم، او ټولنيزو چارو کې ونډه ورکړل شوه.

خـو دا دی څـه دپاسـه ۱۴سـوه کالـه وروسـته لـه بـده مرغـه بيـا يـو شـمير خلـک د قبيلــوي مشــرانو د هغــه فرهنــګ ننګــې تــه راوتلــي چــې پــه خپــل جهالــت پــرې ټينګ ولاړ وو، د خدای له قهره نه ډارېده خو د قبيلو له پېغوره ډارېده.

❖ جګړه او ويجاړي د کرکې زېږنده ده، کرکه له ناپوهۍ پيدا کيږي.

❖ کـه انســان يـوه زره شـعور او پوهــه هـم ولـري د يـوه ګـل پاڼـه بـه لا پـرې نـه کـړي. نـن يـو ناځوانـه خبـر پـر خوالـه رسـنيو خپـور دی چـې پکتيکـا کــې يــو کــرکجن د منــو ســلګونه ونــې ريبلــي، يــوه ونــه څــومره کلونــو کــې ثمــر تــه رســي نــو کــه مــو خلــک لــه ښــونځيو ليــرې وســاتل، د انســان مــرګ، د ودانيــو ويجــاړول، او د ځنګلــه او بــڼ وهــل بــه ورتــه د يــوې ګړۍ خوا سړول ښکاري.

❖ د انســاني ژونــد پــه تــاريخ کــې لــه ښــځو ســره د بــې رحمــه چلنــد دومــره بدې بيلګې شته چې په لوستو يې انسان البته انسان ته درد رسيږي.

هندوستان کې خلکو د لور زیږېدنه د خپلو خدایګوټو تېروتنه ګڼله، د ساتي یا ستي رسم او قانون له مخې هغه مېرمن چې مېړه یې مړ کېده باید د هغه له مرګ وروسته دا هم ژوندۍ وسوځول شي.

اوسنۍ روسیه، یونان او روم کې د غلام او میرمن ډیر توپیر نه کېده، په نړدې ټوله اوروپا کې له صنعتي انقلاب وړاندې د ښځو ژوند در په خاورې پر سر و.

په تاریخ کې به یې ښایي کمې نادره ښې بېلګې هم وي خو تر ټولو لوی بدلون د اسلام دین د ښځو ژوند کې راوستی چې ښځو پکې د کرار ساه واخسته او ان ټولنیز ځایونو لکه جومات او د مشورو او ناستو سیمو ته هسکه غاړه او په درناوي تللې.

د ښوونځیو بند ساتل د اسلام له تاریخ سره اړخ نه لګوي بلکې له دغو نورو بدو بیلګو سر چینه اخلي او راتلونکي نسلونه به دا د یوه تیاره پېر پاڼه یادوي.

نو دا تیاره پاڼه څېرول غواړي، د اسلام تاریخ له نوم بدۍ ژغورل غواړي

❖ که درک کړئ یو څوک په کوم حالت کې درسره غږېږي، هیڅکله به د چا په خبرو خوا بدي نشئ.ډیر کله جنجالونه د ناسم پوهاوي او ناسازه حالت له امله وي.

❖ چې چاپېره ترې زنځـــیر او نه زندان شته

ستا په ښار کې داسې هم یو بندیوان شته

بیا په خپله د خپل زخـــــم چاره ګر شوم

څه موده خو منتظـــر وم چې یاران شته

ketabton.com - The Digital Library

لکه دوی چې هم زما سره په ضـــــــد وو

چې ته راغـــلې نه سیلۍ شته نه باران شته

دلته اوس هم د جـــنګ ورځ لمانځلی کیږي

دلته بیا هم د ســـــــــندرو قدردان شته

که ملنګ یې غـــــــره زړه دې د باچا دی

په خـــــــــویونو دې اثر د خاندان شته

ابرار غر

- د پښـتونخوا د ملایـانو یـو کمـال دادی چـې وعظونـو کـې پـر خپلـو خلکـو د مـرګ فتـوا نـه ورکـوي، د یـوه بـل عقیـدې ښـکنځي، کتابونـه ښـکنځي، ان لـه احـادیثو منکـر او نقـادان هـم پکـې وي. دیوبنـدی یـې د اهـل حـدیث سـپکاوی کـوي، پنجپیریـان د شـاه منصـور مـذهب لـه ممبـره پـر بـدو ردو یـادوي، خـو بیـا بیرتـه واده او غـم ښـادۍ کـې ناسـت وي، خپـل سیاسـت وال، هنرمنـدان او هنرمنـدانې، کرکټیـان او نځـاګرې پـه ټوکـو ټوکـو نقدوي ته وا د سوداګرۍ شریکان یې دي.

زمـوږ د بـره وطـن علمـا لـومړی سـړی وژنـي بیـا یـې پـر تنـدي د فتـوا لیـک ږدي چـې ګـواکې دا یـې ګنـاه وه نـو ځکـه د مـرګ لایـق و، پـر ژونـد ورسـره هیڅ بحث خاص نه کوي.

- د کابـل پوهنتـون یـو محصـل یـوه ورځ د ولسـي جرګـې د یـوه وکیـل کـره راننـوت ګریـوان یـې څیـرې کـړی یـا پـرې څیـرې شـوی و، سـور شـین کیـده ویـل یـې پـر لوحـه د پوهنتـون او دانشـګاه لانجـه کـې مـې کوتکونـه خـوړلي، وکیـل صـاحب تـه مـو لـږ مـالي او سیاسـي ملاتـړ وکـړه نـور نـو د ملـت د ارزښـتونو د سـاتني قربـانۍ تـه مـوږ ولاړ یـو کـه سر مې هم ځي.

ketabton.com - The Digital Library

مـــوږ ورتـــه ویـــل درس تـــه لومړیتـــوب ورکـــړه دا جنجالونـــه بـــه دې زده کـــړې تېکنۍ کړي.

سـړی سـور شـو ویـل یـې کـه خپلـه بـې غیرتـه یاسـت ماتـه د بـې غیرتـۍ تبلیـغ مـه کـوئ، زه پـر ملـت پالنـه او ملـي ترمنـالوژۍ لـه سـره تېـر یـم ایرانـۍ کلمـې نشم منلی.

انـډیوال اوس اوروپـا کـې مېشـت دی او لـه پرونـه یـې لسـم لکچـر لـولم چـې وایـې ژبـې خـوږې دي، پسـتې دې، او لـوحې مـه لیـرې کوئ،دانشـګاه مـو خپله ده بېخي رشته مو ورسره ده، نفرت مه خوروئ.

نـو څـه ووایـو چـې دا سـړی پخـوا سـم و، کـه اوس سـم شـوی خـو پـه ثبـات راتـه نه ښکاري.

❖ پرتګال کې له ککرو جوړه کلیسا؛

د هـډونو کلیسـا -Capela dos Os sos د ایبریـا جزیـره کـې پـه شپاړسـمه زیږدیزه پېړۍ کې جوړه شوې.

پـه ورننوتلـو سـره انسـان سـخت ډاریـږي، خـو هغـوئ چـې د ژونـد خـوږوالي ته یې پام نه وي وریادوي چې وخت د انسان له ککرې څرمن اړوي.

د ککـرو او انسـاني هـډونو د ټولولـو فکـر د هغـه مهـال لـه راهبـانو سـره ددې لپـاره پیـدا شـو چـې ګـواکي هـدیرې بـه ډیـره ځمکـه نـه نیسـي او پـاتې شـوني هډونـه بـه د کلیسـا وړې خـوني تـه راوړل کېـږي، کـه څـه هـم دغـه نظریـې ډیـر دوام ونـه کـړ، یـو کتـاب دا هـم لیکـي کلیسـا کـې ۵۰۰۰ ځړېـدلي ککـرۍ چـې د یـوه ماشـوم ډانچـه هـم پکـې ده، د یـوې شـاهي کـورنۍ د خـدمتګارانو اړونـد وو.

❖ مسلمانانو کې تبلیغ؛

۲۰۱۷ کـال یـو انـدونیزیایي ددغـه کلیسـا انځـور پـر خوالـه رسـنیو خپـور کـړ ویـې لیکـل چـې دا د انـدلس د هغـو مسـلمانانو ککـرې دي چـې د اشـغال پـر دبـره کېـدو یـې لـه دینـه تېرېـده نـه منـل. ۲۰۲۰ کـال ورتـه انځـور د فرانسـې یـو

ketabton.com - The Digital Library

موزیم پسي وترل شو او یو الجزایري ولیکل دا د سلګونو هغه مسلمانانو د ککرو انځورونه دي چې د فرانسي ښکېلاک موده کې وژل شوي.

خو فرانسویانو رد کړه چې اصلادا انځور د دوئ د هیواد نه دی.

کله کله دا ډول تبلیغات خورا احساسات پاروي، نو ښه ده چې له احساساتو وړاندې ځیرنه او لوست وشي.

د اندلس فتحه د ۷ مې میلادي پیړۍ وروستیو او بیا نیواک یې د اتمې میلادي پیړۍ لومړیو کې و.

- د قوشتیپې کانال چارې د پروژې د سمبالګرو له نکله تر خپلې ټاکلې مودې ځلور میاشتې مخکې بشپړېږي، او دا ډاډ هم شته چې درغلي او فساد به پکې لکه د پخوا نه وي.

د کابل په ګډون د هیواد ډېرو ښارونو کې له کندهار پرته ښاروالۍ ډېرې منظمې دي او په لږو امکاناتو ښه کارونه کوي.

د باختر اژانس فعالیت چې پخوا په ټپه ولاړ و اوس که څه هم تبلیغاتي بڼه لري خو له تخنیکي پلوه پیاوړی شوی.

په وطن کې هیڅوک په وازه خوله د هیواد نوم او هویت نشي ننګولی.

ګڼې نورې ښې بیلګې به هم وي چې اوسمهالي واکمني یې لري، خو له تعلیم او دنجونو د ښونځیو ترل کېده یې له خلکو او هیواد سره داسې غلیمانه چلند دی، چې که وطن له سرو زرو جوړ هم کړي راتلونکی به یې تیاره وي.

تازه کونړ، نورستان، زابل او یوشمیر نورو ولایتونو کې چې ځایي چارواکو د خپل زړه سوي له مخې د نجونو ځینې ښونځي او تعلیمي مرکزونه پرانستي و، د مشرتابه له ډاره یې بیرته تړلي.دا عمل هیڅکله د بخښلو نه دی.

----

ketabton.com - The Digital Library

- ❖ یو ځوان پر پښو چارسدوالو څپلیو، پر غاړه کندهاري جامو او پر سر له ژیړې پکتیا والې پګړۍ سره د پښتانه کولتور ورځ ځان او خلکو ته بختوره بللې.

همدغه ځوان او تاند چارواکی مې یاد شي دوه کاله وړاندې د لویې جرګې تالار کې یې د یوه سپین ږیري پر څوکۍ اوښتو انځور سره یې د تمسخر او خندا نښې پر فسبوک پوسټ کړې وې.

د پښتون کولتور، د سپین ږیرو او تر ځان مشرانو درناوی لازموي ان که فکري او ایډیالوژیک اختلاف هم ورسره ولرې.

- ❖ که د فلسفې استاد هم و، خو چې عقده یې درلوده د منطق تمه ترې مه لره.

- ❖ په لومړي ځل به یوه سعودۍ مېرمن فضا ته سفر وکړي. د سعودي عربستان SPA خبري اژانس لیکي د دغه هیواد د ملي فضایي ادارې د پلان له مخې به دغه مېرمن د نوي زېږدیز کال ۲۰۲۳ لومړیو کې فضا ته لاړه شي.

رویټرز خبر ورکړی چې دا سفر د ایکسوم په نوم د امریکایی فضایي څېړنیزې ادارې په ملګرتیا تیار شوی.

نړۍ بدلېدونکې ده، عرب امارات، سعودي، قطر او نور عرب هیوادونه پر دې پوهېږي چې سیالي د جګړې په زړو روایاتو نشي.

موږ لا له فضا سره یو میلیون ورځې واټن لرو، یوازې د ګاونډ د ډاکترانو له احتیاجې د خپلو خلکو ژغورولو لپاره د خدای تعالی د حکم پر وړاندې د رواج په نوم اېښودل شوې ډېرې لیرې کړئ، او تړلې ښوونځي پرانیزئ.

----

ketabton.com - The Digital Library

- ❖ شیخ یوسف القرضاوي د افغانستان په کشاله کې د خپل وس په کچه د یو عالم دنده پرځای کړه. د شوروي خلاف د افغان جهاد کلونو کې یې پراخې هڅې کولې چې له عرب نړۍ د افغان کډوالو او ظاهرا د خپلواکۍ په نیت پورته شویو خلکو لپاره مرستې ټولې کړي.

هغه د کورنۍ جګړې پر مهال پر افغان جهادي مشرانو ډول ډول فشارونه راوړه چې د واک جګړه پریږدي او دغه جګړه یې فتنه بلله.

په ۲۰۰۱ کال کې د خپل وروستي سفر پر مهال یې کندهار کې د هغه مهال د طالبانو قاضي القضات او د سترې محکمې له ریس مولوي نورمحمد ثاقب سره پر دې خبرې وکړې چې د بامیانو د بودا ړنګول له اسلام سره کومه اړیکه نه لري او یوازې دا چې د یوې تاریخي مجسمې نړول دي.

شیخ القرضاوي که څه هم پر افغانستان د امریکا د پوځي یرغل سخت مخالف و، افغان سوله کې یې د بین الافغاني خبرو ننګه کوله. په ۲۰۲۰ کال کې یې د مولوي عطا الله لودین په مشرۍ له کابله د ورغلي پلاوي او بیا وروسته د طالبانو له یو شمیر غړو سره ولیدل او ټینګار یې دا و چې افغانان باید د خبرو له لارې یوې حل لارې ته ورسیږي.

شیخ القرضاوي له اره مصرۍ او د ژوند ډېر کلونه یې قطر کې تېر کړل او ددغه هیواد تابیعت هم ورکړل شوی و.

خبر دی چې د اسلامي نړۍ دغه لوی عالم له دې نړۍ د۹۶ کلونو په عمر وکوچېد.

پر ګور یې نور.

- ❖ د مکې مکرمې په درې کیلو مترۍ کې د جبل النور په نوم غر چې حرا سمڅه یا غار حراء پکې واقع ده، او پر حضرت محمد صلی الله علیه وسلم لومړنۍ وحې هم هلته راغلې ورسره د قران کریم لومړنۍ ایت چې د لوست امر کوي.

ketabton.com - The Digital Library

دا اوس د سعودي د ثقافت او ښاروالۍ ادارو پکې د لېزر وړانګو او ځراغونو پر مټ د قران کريم هغه مبارک ايۀ ليکلی او له څو کېلو متره وړاندي د ليدو وړ دی.

جبل النور چې له کابل او کندهاره نه ليدل کېږي زه يې دا انځور خپروم او چاروواکو ته وريادوم چې لوست د الله تعالی امر او رسول الله ته لومړنۍ رسېدلي خبره ده، نو د خدای ومنئ د خپل هيواد د بچو پر وړاندي د لوست دروازې مه تړئ.

- څو کاله وړاندې يو حاجي والي صاحب د حج له سفر وروسته د ولايتي بيا رغاوني د ټيم امريکايي قومندان ته د سوغات په توګه تسبح او زمزم اوبه د يوې لوی ناستې پر مهال په وياړ ورکړې، سره له دې چې د زمزم او تسبو سره پر تړاو تقدس باندې باور ارزښت لري چې سوغات اخستونکي سره نه و، نورې خو اوبه او تش کاني دي، خو د حاجي صاحب اخلاص و.

- که د عرب نړۍ علما نه وای د سويلي اسيا مدرسو به د خپلو فتاوو له لارې د قدرت د ګټو لپاره د دين ډېر مهم ارکان مباح ګرځولی وی.

شيخ القرضاوي په يوه وينا کې وايي له نورو دينونو سره د اسلام يو توپير دادی چې له لومړي سره يې ټينګار پر علم دی، او د دين علم بايد د رياضي، فزيک او طبابت له اړوند ځانګو جلا ونه ګڼل شي.

- که تاسو د ګړۍ ستن د سهار پر وخت برابره کړئ که نه، سهار به راځي.

ketabton.com - The Digital Library

سره له دې چې جګړو هر بنسټ ته زيان اړولی، خو د لوستو او پر دونيا او دين د پوهېدلو افغانانو شمېر د تېرو څلوېښتو کلونو پرتله ښې خوا ته تللی.

کومې تېروتنې چې پېښېږي د نظامونو د کمزورۍ له امله دي چې هغه د ولس له وسه پورته کار دی.پخوا به يوه لوی کلي کې د فاتحې لپاره د قران کريم لوستلو او دوعا ته يو سړی پر بخت موندل کېده، او د هغوی به هم د لړو يې قرات او لوست سم و. ډيرو پر خلاصه علم خلاصه کړی و، د قران د تفسير ژبه او پوهه يې نه درلوده، په ډيرو مسلو کې به يې د ځان خلاصون لپاره ويل (دې مسله کې د علماوو اختلاف دی) يو شمير کمساري او د لوړ مقام علما به هم و، خو شمير يې لږ و.

له ښه مرغه اوس که د دين خبره يو ملا په ناسم ډول تشريح کوي د زرګونو پر دين پوهو ځوانانو او حقپلو علماوو غبر ورسره پورته کېږي، څوک د خپلې ګټې لپاره بدعات نشي دودولی، هيڅوک پر ولس فرايض نشي مباح کولی يوازې د جبر سيوری به وي، خدای به د عدل او انصاف ورځې هم راولي.

حوصلې لوړې ساتل غواړي،زموږ رب عادل او رحيم دی.

- ❖ که مو چا زړه ازار کړی وي، د کرارولو لنډه لاره يې بخښنه ده، د کينې تاو تر تله نه سړيږي.

ځېنې خلک د عمر مشروالي له امله وبخښئ.

يو څوک ښايي د هغه د وړستړګي،حريص او ډارن عادت له امله وبښل شي.

چا به د نورو مجبوريت ته کتلي وي، بخښل يې شوني دي.

په ناپوهېدلي ډول د چا ازاري لاس هم بخښل کېدای شي.

يو څوک ممکن د تېرو ښېګڼو له امله وبخښل شي.

ketabton.com - The Digital Library

ځيني خواره ژبي وي، ورته موسک شئ بخښنه ورته وکړئ.

د ځېنو سترګې ښکلي وي، د هغه لپاره يې وبخښئ.

مانــا دا چـې بخښــني تــه هــره پلمــه لټــول کېــداى شــي، يــوازې ظلــم او د چــا کړول دي چې هيڅ دليل او پلمه نلري.

- ❖ کــه د غــچ اراده لــرئ څښــتن تعــالى تــه يــې وســپارئ هغــه تــر ټولــو ښــه غچ اخستونکى دى

إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ

- ❖ مــوږ خلــک بــه ډيــرې ښــېګڼې او مثبــت عادتونــه هــم لــرو خــو د ناکــاميو لپاره مو دا يو ټکى هم بس دى چې ژوند کې جدي خلک نه يو.

مــړى بــه د کــور پــه غــولي کــې پــروت وي، مــوږ بــه يــوه کــونج تــه دوه کيږو، او په راټولو شويو خلکو کې به پر يوه ملنډې وهو.

د خپــل کــور، کلــي او هيــواد د راتلونکــو پنځــوو کلونــو پــه اړه عملــي فکــر نــه کو.

کــه مــو يــو مســلک يــا يــوه دولتــي دنــده ترلاســه کــړه انګيــرو، بايــد پکــې زاړه شوو.

هنرونه،مســلکي وړتيــاوې او ښــې کــال پــه کــال بــدليږي مــوږ يــوازې پــه تېــرو کلونــو شــمېر کــوو چــې څــومره وخــت مــو تېــر شــوى، حــال دا چــې يــو وخــت ښايي زموږ هنر له وخته تېر وي او نوې ښې د کار مخې ته راغلي وي.

نــړۍ کــې خلــک لــه ۲۱ کلنــۍ تــر ۶۵ کلنــۍ لــږ ترلــږه پــه منځنــۍ کچــه شــپږ مسلکونه بدلوي.

ketabton.com - The Digital Library

د کاتو په نوم یوه ځیرنیزه اداره لیکي، ۲۱ پیړۍ کې ۴۰ په سلو کې امریکایي کارګر لنډمهالي قراردادیان وو، او د اړتیا له مخې له یوه شرکته بل او له یوه مسلکه بل ته تلل.

مور، تل فکر کوو دنده باید راکړل شي، نړۍ کې خلک دنده پسې لټون کوي.

زموږ سیاست هم د نه جدیت له امله وران او ناسازه دی. ملت پالنه مو یوازې شعرونو ته پاتې ده او یا هم د حجرې تاوده مجلس ته چې یو فلسفي د نورې نړۍ مثالونه او خپلې پخوانۍ قهرمانۍ رایادې کړي.

تر هغه چې جدي نه یو، نړۍ ته به مهم نه ښکارو او ژوند به هم راپسې له خندا شین وي.

❖ هر ځای تاریخي سیمې د سیلانۍ او ګرځندوی لپاره ښکلې وي او پالل کیږي.

زموږ د ښار دغه تاریخي غونډۍ چغان نومیږي. د چغتیانو پاچاهي پرې تېره شوې، د چنګیزخان او هولاکو/هلاکو د لښکرو د ماتو تاریخ پکې نیم ژوانده پروت دی.

د جنګ د وطن دا تاریخي غونډۍ د اسداباد ښار پر ختیځه څنډه د دوه سیندونو منځ کې داسې تړې او سپېره ولاړه ده ته وا زموږ د بې وزلو وګړو د سپېرو شونډو انځور پر سینه ساتي.د چغان پر هسکو د صوبو او بریاوو د لمانځنو پرځای ددغه غونډۍ لمنه کې د پراته کلي کرهالي خلک هر کال د وري ۳۱ د خپلو هغو ۱۲ سوه کلیوالو پر ډله ایز قبر ویر کوي چې د یوه نسبتا لوستي او د تمدن د دعوه ګیر افغان واکمن نور محمد ترکي په واکمنۍ کې په بې رحمۍ پرې بیلډوزرې وګرځول شوې او ژوندي تر خاورو لاندې شول.

دې هیواد کې که هر څومره بهرني ښکرور مات شوي، د خپلو نامردۍ یې دومره ظالمانه دي چې له خلکو یې بهرني یرغلګر هېر کړي، نو ځکه مو خلک په هره بده ورځ د پرونۍ بدې ورځې ارمان کوي.

ketabton.com - The Digital Library

دا کیسه په بیا بیا تکرار ده،بهرنیان دې زموږ واکمنو ته دوعا کوي چې د هغوئ تیرې یې هرځل له ولسه هېر کړي.

❖ د نیټ فلکس د نوښتګر پروډکشن یوه مشره چې له لیري د نړۍ بیلابیلو هیوادونو کې له کاري ډلو سره کار کوي، یوه مرکه کې پوښتل کېږي، دومره خواره واره خلک او کاري ډلګۍ څه ډول مدیریت کوئ؟

وایي تر ټولو لوی کمال دا دی چې یو باور رامنځ ته شي نو که بیا څوک لیرې هم وي مدیریت یې اسانه دی.

-نو باور څه ډول رامنځ ته کیږي؟

ویل یې کله مې هم همکارانو ته درواغ نه دي ویلي او نه مې فریبانه هنر کارولی نو ځکه مې باور پوخ ساتلی.

موږ که څوک د یوې برخې د مشر په توګه ګورو، لومړنۍ سپارښتنه او لورینه مو دا وي چې ورته وایو اشنا فکر دې ساته تر لاس لاندې خلکو ته ریښتیا مه وایه، یا هم دا چې هر یو ته بیله بیله خبره کوه نو ته به بریالی یې.

همدا حالت دی چې کله مو کوم دوست له یوې ادارې رخصتیږي یوه پسې ژاړي سل پرې لعنت وایي.

❖ زه به د جونګړو د الفت سندرې وایمه

تاسو که ستائینه زرپرستو! د محل کوئ

نیت مو که منزل ته د مقصد د رسېدو وي نو

شپه ورځې مزل کوئ، مزل کوئ، مزل کوئ

ketabton.com - The Digital Library

ځئ د زړه په تار د ژوندون مستې نغمې وچيړئ

غېږه د ښکلا کې ذکر ځله د اجل کوئ؟

مونږه لېونو خو ياره! زړه ژبه يو کړي دي

تاسو په وينا د شېخ فريد باندې عمل کوئ

پرېږدئ پسرلي کې د ژوندون د زړه چاودون قيصې

راز سره خبرې د خوبانو د غزل کوئ

سليم راز

❖ خاموشـــي د ګڼـو ځوابونـــو ټولګـــه ده. زمــوږ د پيغمبــر صـــلی الله عليــه وسـلم وينــا ده څـوک چـې پــر خــدای او د اخـرت پـر ورځ ايمــان لــري يــا دې ښــه خبـره وکـړي يــا دې غلــی پــاتې شـــي. زمـوږ لارښـود عليـه السلام ځــان تــه مــلا او عــالم نــه دی ويلــی تــل يــې ځــان ښـونکی بللــی:إِنَّمــا بُعِثْــتُ مُعَلِّما

نــو پــر مــوږ هــم د هغــوی درنـــاوی لازم دی چـې يــو څــه يــې راښــودلي، کــه د څښـــتن تعـــالی کتـــاب يـــې را اوروڵـــی او کـــه يــې ســـاينس، ټکنـــالوژي، ادبيـــات او نور ژوند را زدده کړی.

خدای دې ترې راضي شي.

❖ نجـــاة الســـيد داود مصـــری ميـــرمن ده. پـــه علمـــي رتبـــه ډاکتـــره/دوکتـــوره ده. پــه ګڼــو قضــايي چــارو پـــه ځـــانګړې ډول د مېرمنــو د حقونــو لپـــاره د اســـلامي اصـــولو اړونـــد ادارو تـــه سلامشـــورې ورکـــوي. پـــه مصـــر، ســـعودي او الجزايـــر کـــې د پوهنتـــوني اســـتادې او فقهـــي عـــالمې پـــه توګـــه يـــې دنــدې ســـرته رســـولي. (محاصــرات فـــي قواعــد الفقـــه الکليـــة) پــه نـــوم کتاب يې د الازهر په ګډون ډېرو پوهنيزو ادارو کې تدرسيږي.

ketabton.com - The Digital Library

(احکام الظهار في الفقه الاسلامي) يې يو بل نامي اثر دی چې ۱۹۹۰ کې چاپ شوی، لسګونه نور علمي اثار او څېړنيزې مقالې يې ليکلي.

لنډه دا، ارمان هله درځي چې له دومره لويو دعوو سره موږ په پښتو او دري ژبو کې په ټول تاريخ کې دومره ديني کتابونه او اثار نه دي ليکلي لکه دې يوې ميرمنې چې ليکلي.

ورسره يې دا هم ثابته کړې چې يوه مسلمانه مېرمن د اسلامي نړۍ د عالمانو او پوهانو منځ کې خپلې وړتياوې ښودلی شي، که مو تعليم فرض وباله له هغې ليوالتيا سره چې زموږ خلک يې له دين او زده کړو سره لري، د نجات دا ډول پرښتې به مو د هيواد هر کاله کې د پوهې وزرې وغوړوي.

خدای مو دې سم کړي!

❖ له خپل حالته تش شکايت او مايوسه ژوند ته ډېره وهل د ناکامۍ هغه پړاو دی چې له برياليي راتلونکي سره دې اړيکه پرې کوي.

او زموږ خو ددغه اړيکې پرې کېده زموږ د ژبې له شاعرۍ ښکاري. د اوروپا په ژوند کې به ټپې ليکي چې او زه خان ملک خو داسې نه وم، ميرات ميرات شوم د کوڅو ملنګ دې کړمه!

ظالمه ملنګ نشوې کارته جوړ شوې وطن کې دې بې زحمته خوړله د کاکا او ماما له برکته.

❖ د حضرت محمد صلی الله عليه وسلم د زوکړې بختوره ورځ په اوس کې ځکه د لمانځنې او يادونې لپاره اړينه ده چې، د هغه مبارک انسان په لاس د رڼا پېلوزې د ناپوهۍ په تيارو پوښلي کونجونه روښانه ، د بشري حقونو او لوړو اخلاقو رسالت يې پرځای کړ، خو دغه پېلوزه چې سلګونه کاله وروسته موږ ته راپاتې ده، نړۍ ته مو يې بدل انځور ورکړ،په خپلو کليوالي روايـاتو مو بله وساتله او د

ketabton.com - The Digital Library

علــم او پــوهې پــر وړانــدې د ديــن پــه ســيوري کــې د جهالــت د تــورې دورې قبيلوي ننګ مو په الهي حکم غوره وباله.

پــر دې ورځ بايــد نــوي نســل تــه د نبــوي ســيرت درس ورکــړل شــي او وريــاده شــي چــې زمــوږ ارزښــتونه زمــوږ د لارښــود پــه وجــود کــې څــومره عــالي او کمساري دي.

بايــد نــړۍ تــه يــاده شــي چــې ددې دور انســان هغــه احکــام نــه دي منلــي چــې زمــوږ لارښــود تــر مړينــې وړانــدې پــه وصــيت کــې اورولــي وو، او پــه ټينګــار يې ويلي و چې د ښځو پر وړاندې چلند کې له الله تعالی وويرېږئ.

يــا ربــي أخرجنــا مــن ظلمــات الجهَــلْ والــوهم إلــى أنــوار المعرفــة والعلــم ومــن وحول الشهوات إلى جنات القربات

❖ نېکمرغــي هرځــای شــته، خــو کــه يــې د پېژنــدلو وړتيــا ولــرې خپلــه دې ده.

❖ کابــل او واکمــن يــې کــه پــه هــر رنــګ اوښــتي، دا ژيــړه ودانــۍ هماغــه د قربــاني کابليــانو زبېښــلو رنګونــو تــه ورتــه پــاتې ده، هغــه قربانيــان چــې ســرو ليوانــو تــه وفــادارو د شــرقي ښــامار پلــوالی تــه ټېــل وهــل او تــر پښــو شــنو غازيــانو پــرې د خپلــو پــاټکونو او کوڅــه پــه کوڅــه د فرعــوني واکمنيو مېچنې وګرځولې.

کابــل کــه د لوېــديځ د شــتمنۍ پــه لوټېــدا کــې شــور کــاوه او کــه لــه ســمڅو د اتلســمې پېــړۍ راوتلــو فکرونــو تــه خــاموش دی، همــدا دوه رنګونــه نــه دي بــدل- د وطــن د وګــړو د وړو خېټــو مړولــو تــه جــوړه د ســپلو ودانــي او د هغــو ښــاريانو رنګونــه چــې د سياســت هــر بــدلون کــې ژيــړ زبېښــلي وي، کلــه پــرې ړېږې اوږدې او کله پرې له سرونو سرې ټوټې تړلی شي.

❖ ايمان له تجربې وړاندې حقيقت درک او پېژندلی شي.

ketabton.com - The Digital Library

جبران خلیل

❖ د پښېماني ځواک؛

ډانیل ایچ.پینک پخپل کتاب The power of Regret یا د پښېمانی ځواک کې لیکي:

پښېماني یوه تل پایه سزا نه ده، بلکې هغه څراغ دی چې تاسو مخ ته پرته لار پرې د راتلونکي لپاره رڼا ساتئ، او د موخې درک درته جوتوي.

نو که له هرې پښېمانی کړېږئ له همدې اړخ ورته وګورئ چې همدا ستاسو د ناسمې خوا سره د مخه ښې شېبه وه او نور یې د تکرار لوری نه نیسئ.

❖ ډاکټر اباسین یوسفزی یوځای د یوه افغان شاعر ملا بسمل یو شعر لولي. خبرو کې وایي، کابل کې وو، یو ښایسته سړی راغی ،ښکلې ږیره یې وه ملا هم و او دا بیت یې ووایه:

مرګی حق دی خو دا خوند نکړي بسمله

چې د تره زوی دې ژوندی وي او ته مړ یې

ماته تر شعر ډېر د اباسین صاحب یادښت خوند راکړ چې د ملا، او ږېرې یادونه یې په څومره درنښت وکړه.

دا په پښتونخوا کې یوه له تر ټولو لویو ښېګڼو ده چې یو سړی سرتور ګرځي خو چې جومات ته ننوځي له سره رومال تاووي او یا خولۍ پر سروي.

د سینما پر پرده د پنجاب لوڅې نڅاګرې یې ننداره کړې وي چې راووځي جومات ته به منډه کړي وایي جي اودس به وکړو.

شاعر، سندرغاړی، ملت پال ، د مدرسي مفتي او سیاسي ملا یې پر ستیج د یوه بل مخالف وي خو ډوډۍ ته پر یوه دسترخوان کیني، لوی لوی دیني عالمان یې له موسیقکارانو سره ناستي ولاړې لري.

همدغه زغم د پېښور سینماګاني او د حقانیې مدرسه ګاونډیاني ساتلي.

برخلاف زموږ منځ کې ملا صاحب د مرچو پر بوجۍ ناست وي د خپلو کلیوالو جنازو او ښادیو کې د واړه اختلاف له امله ګډون نه کوي.

که ملا واکمن شي ملت پال فراریان وي، که ډیموکراټ واکمن شي ملا په منډو وي، کله خو ډیموکراټان مو تر هرچا ډېر افراطیان وي.

ښایي زما خبرې تکرار وي، خو هر وخت پر دې فکر یم تر هغه چې زغم نه وي ملا او سندرمار یوبل ته غاړېنوځي د یوه بل درناوی ونشي کړکه به وي- خدای دې یې ورکه کړي.

- ❖ انسانان د خپلو نیمګړتیاو له امله له ازماینښت سره مخ کېږي، له ځان سمولو سره د ښو ورځو تمه وکړئ.

د الله تعالی پرېکړې پر انصاف او عدل ولاړې دي.

إِنَّ اللَّهَ لا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئاً- الله خلک په هیڅ بڼه نه کړوي، او پر مخلوق د هیڅ شي ظلم نه کوي.

- ❖ د هر فکر خلک واورئ، تر ځان مشر ته لا ډېر غوږ شئ، سفر وکړئ. دا د زده کړې غوره درکونه دي.

- ❖ د جغزافیې زندانیان نومې کتاب لیکي:

روسیه د نړۍ تر ټولو لوی هیواد دی، تر چین او امریکا دوه واره لویه ده، تر هند پنځه ځله لویه ده، د برېټانیې تر جغرافیې۷۰/اویا واره

ketabton.com - The Digital Library

پراخـــه ده. دغلتـــه ۱۴۴ میلیونـــه وگـــړي ژونـــد کـــوي چـــې د ډېـــرو وړو هیوادونـــو لکـــه د نایجریـــا د وگـــړو لـــه شـــمیر ســـره برابـــر دي، خـــو دوئ دومـــره ســـر شـــاره دي چـــې د نـــړۍ ځواکمنـــو هیوادونـــو تـــه هـــر وخـــت جـــگ لټـــي ولاړ دي. پـــه تېـــرو ۵۰۰ کلونـــو کـــې پـــرې څـــو واره مخـــامخ یرغلونـــه شـــوي خـــو خپلـــه جغرافیـــه یـــې لا پراخـــه ســـاتلې، ان یـــو وخـــت خـــو یـــې د اورال لـــه غرونـــو تـــر هنـــدوکش لمنـــو لاس ورســـېده او د افغانســـتام پـــه لانـــدې کولـــو یـــې خیـــال و چـــې د هنـــد گرمـــو اوبـــو تـــه بـــه ورســـي. لیکـــوال ددې خلکـــو تینـــگ روســـی دریـــځ د هـــوډ مهـــم اړخ بـــولي، ډېـــره خـــاوره یـــې د اســـیا لویـــه وچـــه کـــې ده، وایـــي یـــو وخـــت مـــې لـــه یـــوه روســـي کـــامره مینـــه هغـــه ځـــای کـــې د کـــار پوښـــتنه وکـــړه چـــې اوروپـــا ختمیـــږي او اســـیا تـــه اوړي چـــې تاســـو د کـــومې ســـیمې اوســـیدونکي یاســـت اســـیایي یـــې یـــا اورپـــایي؟ وایـــي ســـړی لـــږه شـــېبه غلـــی شو او بیا یې ځواب راکړ - یو هم نه یم زه روسی یم.

نـــو د انگریـــز لیکـــوال تـــیم مارشـــال د «جغرافیـــې زنـــدانیانو» کـــې راتـــه د ســـایل صاحب شعر راوغورځېده:

که لږ پخپله ځمکه ودرېدې اسمان به شي

- تـــاریخ د هوښـــیارنو پـــه وطـــن کـــې د پیښ او زرگـــر هټـــۍ کـــې هغـــه انځـــور دی چـــې دوئ ورتـــه گـــوري او تـــرې د پرونـــي لوښـــي کـــوږوالی او ناســـم جوړښـــت پـــه ننـــي هغـــه کـــې لـــه منځـــه وړي. د سیاســـتوالو کالـــه کـــې د هغـــوو یادښـــتونو کتـــاب دی چـــې لـــه تېروتنـــو یـــې زده کـــړه او د ښـــېگڼو او پرمختگ نوې لارې پکې گوري.

تـــاریخ د مغـــرورو او نـــاپوهو پـــه وطـــن کـــې پـــر دېـــوال د ښـــکار شـــوي ښـــاروي ځړېـــدلی ښـــکر دي چـــې تـــش ډول یـــې پـــرې جـــوړ دی او د ځـــان د زنـــده بـــاد هغـــه شـــعارونه چـــې د ســـرتېرو پـــر قبرونـــو لیکـــل شـــوې وي، هلتـــه د پـــرون او نن توپیر نه کېږي.

----

ketabton.com - The Digital Library

❖ د انســان جامــه اخــلاق دي، او د دغــو جــامو جېبونــو کــې د ژونــد د هــر پــړاو بریلیــک ځایــدلی شــي، خــو کــه دا جامــه نــه وه د دوکتــورا، ماســترۍ او هــېڅ دورې ســند دې پــه لــوځ وجــود نشــي نښــتلی حتمــي بــه غورځي.

❖ د نــامتو دینــي عــالم شــیخ صــالح الفــوزان لــه نکلــه دي چــې وایــي هغــوئ چــې زغــم نــه لــري دیــن هــم پکــې نشــته، هغــوئ چــې بــې صــبره او بــې زغمــه دینــداري کــوي داســې دي لکــه بــې ســره تنــه او دا ځکــه چــې زغــم یا صبر ته د دین سر او مغز ویل شوی.

صبر دی چې په ژوند کې مو له افتونو، او هر ډول تیندکونو ساتي.

❖ ویجــاړي یــوازې پــر مــاین الوځــول شــوي ســرکونه او د الوتکــو پــر بمونــو ویجــاړ کلــي نــه دي. ویرانــي دا هــم ده چــې قاضــي پــټ مــخ د تــوت د ونــې لانــدې د محکمــې داســې حکــم اوروي چــې تمیــز طلبــي او ننګولو حق پکې نشته.

ویجــاړي دا هــم ده چــې حجرې،دیــرې د هغــو سیاســي بحثونــو ځایونــه وي چــې عموما د هیوادونو پارلمانونو کې کېږي.

کــور ورانــي هلتــه هــم احساســولی شــې چــې د ټــولنې متمدنــه برخــه یــوازې د پرمختللــې نــړۍ جــامې او نیکټــایۍ تــه تمــدن او پرمختــګ وایــي، او وطــن تــش په سندرو جوړوي.

او د غرقېــدا ویــره هلــه ډېــره شــي چــې د ریاضــي ښــونکی ټــولګي تــه پــه ننــوت زده کونکو ته ووایي درځئ نن به شعر او شاعري وکړو.

❖ الاوســط ورځپاڼــه: د طالبــانو یــو پــلاوی چــې د فلســطین، مصــر، لیبیــا، لبنــان، إریتریــا، ترکیــې او ســوریې د دینــي عالمــان یــوې ناســته کــې د ګــډون لپــاره ترکیــې تــه تللــی و، د لیبــا د یــوه اســلامي خوځښــت د

ketabton.com - The Digital Library

پخـــواني مخـــکښ مشـــر او مفتـــي ســـامي الســـاعدي ســـره پـــه ناســـته کـــې د افغانستان پر اوسمهالو حالاتو خبري کړي.

سامي څوک دی؟

د ورځپـــاڼي لـــه نکلـــه هغـــه د لیبیـــا د وســـله والـــو د اســـلامي ډلـــې ایـــل ای ایـــف جـــي تـــر ټولـــو یـــاد مشـــر و چـــې وروســـته د دغـــه ډلـــې فعالیتونـــه ناقانونـــه اعـــلان شـــول او معمر قذافي هغه اسلامي ډله د ترهګرۍ نوملړ کې راوسته.

دغـــه ډلـــه پـــه ۱۹۹۵ کـــې لیبیـــا کـــې د جهـــادي فعـــالیتونو پـــه نیـــت جـــوړه شـــوې وه. ســـامي د طالبـــانو پـــه پخـــواني حکومـــت کـــې افغانســـتان کـــې ژونـــد کـــاوه د ۲۰۰۱ کـــال بـــدلون پرمهـــال چـــې امریکـــا پـــر افغانســـتان پـــوځي یرغـــل وکـــړی هغـــه د خپـــل یـــوه بـــل ملګـــري عبـــدالحیکم بلحـــاج ســـره یوځـــای ونیـــول شـــو او بیـــا د لیبیاحکومـــت تـــه وســـپارل شـــو. لـــه ۷ کالـــه زنـــدان وروســـته ازاد او بریټانیـــا کـــې یـــې پنـــاه واخســـته. ســـامي د معمـــر قـــذافي د واکمنـــۍ لـــه نســـکورېدو وروسته بیرته خپل هیواد ته ستون او په طرابلس کې مېشت شو.

ســـامي الســـاعدي د اکتـــوبر پـــر ۲۰ اســـتنبول کـــې د دینـــي عالمـــان پـــه غونـــډه کـــې له طالبانو غوښتي و چې د نجونو ټرلي ښونځي دې پرانیزي.

الاوســـط ورځپـــاڼي خپـــرو کـــړو انځورونـــو کـــې لیـــد کیـــږي چـــې دغـــه لیبیـــایي مـــذهبي مشـــر پـــه دودیـــزو لیبیـــايي جـــامو کـــې د طالبـــانو لـــه پـــلاوي ســـره غږیـــږي، د طالبـــانو پـــلاوي کـــې د هغـــوئ د بهرنیـــانو چـــارو وزارت اســـتازی ولـــي الله شـــاهین د اطلاعـــاتو او کولتـــور وزارت یـــو چـــارواکی او د طالبـــانو ویانـــد ذبـــیح الله مجاهد لیدل کیږي.

- ❖ ډیـــر کلـــه چـــې یـــو څـــوک اړ وي خبـــرې وکـــړي نـــه غـــواړي پـــر خبـــرو او بحـــث یـــې قضـــاوت وشـــي. کـــه تاســـو د مقابـــل لـــوري پـــر خبـــرو قضـــاوت کـــوئ نـــو هغـــه تـــه د ځـــان کـــابو کولـــو او سانســـور تـــر څنـــګ د بـــې بـــاورۍ لامل ګرځي.

سم لاسي د یوه چا په اورېدو قضاوت نا انصافي ده.

ketabton.com - The Digital Library

- د خبرو پر وخت یوه ترټولو اسانه او د ځان لوړ ښودلو لار مقابل لوري ته نصیحت کول دي. خو دا نا مناسبه چاره ده چې که یو څوک له موږ د حل لارو غوښتنه ونکړي، د نصیحت اجازه مو نه وي اخستي او له یوه سره نصیحت پیلوو او چاته وایو چې دا کار وکړه دا مه کوه.

ښايي ستاسو د ژوند تجربې له نورو سره یو ډول نه وي هماغسې حل لارې هم ممکن بدلې وي.

زه هم دا نصیحت نه کوم چې تاسو ته وایم ناصح مه اوسئ یوازې د یوه کتاب له یوې پاڼې د خبرو د هنر یوه برخه مې رانکل کړه.

- تېرو کلونو کې به د هر چارواکي پر کاري مېز لویه ښایسته دړه باندې دا حدیث لیکل شوی و (لعن رسول الله ﷺ الراشي والمرتشي..)

د کال پای کې به افعانستان د نړۍ تر ټولو درغل او فاسد هیواد اعلان شو.

اوس چې چارواکي غونډو کې د وینا پر دریځ ودرېږي د قران کریم دا ایت به ولولي (إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَى أَهْلِهَا..) او بیا به د دیني زده کړو یو نیمچه عالم د طبابت، انجنیرۍ یا د بل مسلک اړوند اداري پر لوړه دولتي څوکۍ د ګمارنې اعلان وکړي.

له دې ښکاري چې موږ افغانان څومره صادقان یو، پر ځان پخپله عریضې کوو، یا دا چې د څښتن تعالی او د هغه د پیغمبر ویناوې د خپلې روا او ناروا دواړو لپاره کاروو.

- زاړه لوښي قیمتي وي، خو که فکرونه په تېره زمانه کې بند پاتې شي او زاړه شي زهرجن کېږي لاس او پښې به مو شلې کړي. نړۍ

ketabton.com - The Digital Library

به هسکو ته الوت کوي ته به په داسې سمڅه کې پروت يې چې د خيرات غوښتلو لپاره د لوږ غږ وسيله به هم نلرې.

که سل کلن هم يې د ننني عصر د مزل هنر زده کړه، ځکه خو وايي؛ ژوند له زانګو تر ګوره زده کړه ده.

اطلبوا العلم من المهدِ الی اللحد

❖ له راتلونکي بدلون سره مقاومت مه کوه. پرېږده چې ژوند په تا کې و اوسيږي. انديښنه مه کوه چې ژوند دې په بل مخ کيږي، ته له کومه وايې چې د ژوند پخوانی مخ ستا لپاره ښه دی؟

الف شفق- د ميني ځلوېښت قواعد

❖ له هلمنده يو اورېدونکی سهارنی خپرونه کې بي بي سي ته وايي په کليوالو سيمو کې چې څومره هم د جوماتونو ملا امامان وو يا کوم سړي ديني زده کړې درلودې ټول يې ښارونو ته تللي او چارواکي شوي، کليو کې د جنازې د امامت لپاره هم څوک نه پيدا کېږي دولت نه غوښتنه لرو چې ددې ستونزې حل ولټوي او زموږ امامان بيرته راولېږي.

❖ اور د جونګړو د بنګلو خواته راورسېده

ماخو ويل چې د اورونو کاروبار ښه نه دی

چې تيروتلی څوک د ښکلو په درواغو نشي

سړی هوښيار ښه دی خو دومره هم هوښيار ښه نه دی

رحمت شاه سايل

----

ketabton.com - The Digital Library

❖ څو کاله وړاندې کابل کې مدني فعالانو د پاکستان خلاف لاريون کړی و اخر کې يې د نايجريا بيرغ ته اور اچولی و.

د نايجريا او پاکستان بيرغونه له شنه او سپين رنګه جوړ دي خو بڼې يې بيخي جلا دي.

❖ يوځای ليکل شوي، هرکله چې دې د زده کړې توان له لاسه ورکړ زوړ يې، هغه که شل کلنی کې وي او که يا هم اتيا کلنی کې وي.

❖ خدای تعالی ټولو انسانانو ته په بيا بيا د پرېکړو وس او موکه ورکوي. دا په انسان پورې اړه لري چې کوم لوري ته د تګ پرېکړه کوي، او يا دا چې له لټی همداسې بې هدفه پايي او بيا وايي قسمت راسره ياري ونه کړه.

❖ که تل دا ټکی په پام کې وساتو چې ايا زما خبرې پر نورو څه اغېز پرېباسي، څوک احساساتي کوي، څوک خفه کوي او يا دا چې زموږ په اړه د نورو بد ګمانی راولاړوي نو هيڅکله به بې توله او ناسنجيده خبرې نه کوو.

ستاسو دوښمنی ډېر کله ستاسو له وينا پيدا کيږي.

خپله ژبه هم کلا ده هم بلا.

❖ له کامل خدای سره مينه اسانه ده چې له هرې خطا پاک دی. خو له انسانانو سره مينه ګرانه ده چې نيمګړتياوې او خطاوې لري. ياد يې وساته، پوهه يوازې له مينې سره پيدا کيږي. له مينې پرته علم نشته.

----

ketabton.com - The Digital Library

❖ تـر هغـه مـو چـې د څښـتن تعـالی لـه مخلـوق سـره مینـه نـه وي کـړي د خدای له پېژندنې او مینې به محروم یاست.

الف شفق- د مینې څلوېښت قواعد

❖ د خوست دلاور؛

امریکـایي پوځیـانو پـر افغانسـتان لـه یرغـل سـره د خوسـت یـو ټکسـي چلـونکی دلاور د ۲۰۰۲ کـال پـه ډسـمبر کـې ونیـوه او پنځـه ورځـې وروسـته د سـختو ربړونو او شکنجو له امله ومړ.

وروسـته مالومـه شـوه چـې هغـه د ناسـمو معلومـاتو لـه مخـې نیـول شـوی و او مرګ یې هم د پوځیانو له لوري په ناځوانه ډول و.

یـوه امریکـایي خبـریال د هغـه پـر ژونـد یـو مسـتند فلـم هـم جـوړ کـړی چـې نـوم یـې دی(تیـاره لـور تـه ټکسـي کـول) دغـه فلـم تـر ټولـو معتبـره جـایزه هـم وګټلـه. پـه تېـره شـل کلنـه جګـړه کـې د پښـتنو سـیمو ډېـر بـې وسـه دلاوران همداسـې قرباني شول، خو دی ددغو قربانیو سرلاری شو.

یـوه لوبډیځوالـه خبریالـه وایـي امریکایـانو افغانسـتان کـې یـوه انـدازه پیسـې پـر ډیموکراسـۍ ولګـولې خـو تـر هغـه ډېـرې یـې جنګسـالارانو تـه ورکـړې چـې ددغـه ډیموکراسـۍ سـاتنه وکـړي، دغـو جنګسـالارانو همـدا ډول ناسـم معلومـات لـه بهرنیـو ځواکونـو سـره شـریکول. هغـه وایـي لـه سـپتمبر ۱۱ وړانـدې پـر افغانسـتان بنـدیزونو دغـه هیـواد دومـره خـوار کـړل چـې حـد یـې نـه و او بیـا جنګسـالارنو تـه دومـره پیسـې ورکـړل شـوې چـې د انسـان وژل ورتـه ډېـر اسـانه او ارزانـه کـار ښـکارېده. همدغـه څـه د افغانسـتان غلیمـانو تـه د جګړې پاللو او جګړه مارو د کوربتوب موکه هم ورکړه.

#تاریخ

❖ یـو ګرځنـدوی عکـاس هـانس سیلوسـتر پخپـل کتـاب « Natural Fashion »کـې د افریقـا پـه ایتوپیـا هیـواد اومـو دره کـې د هغـو

انسانانو نکل لیکي چې د ژوند بڼه یې د لومړنیو انسانانو هغې ته ورته ده. هغه یوځای لیکلي دغه قبایلي خلک چې خپلو ماشومانو ته د خاورو له رنګونو د مخ سینګار کوي، او پر سرونو د ګلونو او نورو ښکلو بوټو تاجونه ساتي تر نورو پر جلا والي د یوه ډول غرور احساس کوي. کتاب لیکي دغه انسانان له متمدن ژوند سره هیڅ ډول لیوالتیا نه لري، بوټي او د طبیعت نور توکي یې جامه او خواړه دي.

د نړۍ لومړنیو متمدنو انسانانو هم د وروستیو څېړنو له مخې افریقا کې ژوند کړی خو اوس دغه لویه وچه او وګړي یې د دې دور تر ټولو خوار حالت کې ژوند کوي.

عراق د انساني تمدن زانګو بلل کېږي خو نن تري د وینو، کرکو او شخړو بوی راځي.

په ټوله کې ژوند هم دا درس راکوي چې پر پرون نازېدل او تش غرور دې غرقوي، که ځان د یوه هوسا انسان په توګه پوښتې نو مه وایه چې پرون دې څه کړي پوښتنه دا وکړه چې نن څنګه یې؟

د اومو دره ایتوپیا قبایل

❖ بریا زر پلرونه لري خو ناکامي تل یتیمه ده.

جان اف-کنډي

❖ چې ستا دمخ دخال خبرې خپل ارمان ته کوم

دزړه په للمه کر دسرو اوښکو باران ته کوم

لکه ګلاب خپله قصه په وینو وینو شونډو

په هر سپرلي کې خامخا یو ځل جانان ته کوم

ketabton.com - The Digital Library

ستا په جاګیر دننه هم په کلي پاتـــــې نه شوم

ځان ورکومـــــه لاړم کډه بیابـــــان تـــــه کوم

دسربازۍ په جذبو ډکې شوې دخیال هدیرې

زه به ترکومې ګدیده خوشې میدان ته کوم

ستا بې ننګۍ وژلې نه یم رنځولې ئـــــې یم

چې ستا دعا راته یادیږي ښیرې ځان ته کوم

څه دستم دبې وسې په ورځ پیدائې مینې

زه په خطا ګناه دزړه دګل کریوان ته کوم

دزړه کتـــــاب لـــــولمه ټوله شپـــه رونوم

زه تیاري دجانان نـــــوي امتـــــحان ته کوم

رحمت شاه سائیل

- ❖ د مینــې او خواخــوږۍ اړیکــه د کرکــې لــه املــه لــه منځــه ځــي، کرکــه ډېــر کلــه لــه بــدګمانۍ ســرچینه اخلـــي، او بـــد ګمـــاني نـــاروغي ده. کـــه پـــرې اخته شئ له تل پاتې مایوسۍ او بې باورۍ به کړیږۍ.

- ❖ لـــه ډېـــرو پوهـــانو، نوښـــتګرو، لایقـــو او هنرمنـــدو انســـانانو د شخصـــیت د نیمګړتیـــا شـــکایت کېـــږي. وفـــادار نـــه وي، ټـــولنیز نـــه دي، لنـــډپاري دي، د ښـــې ملګرتیـــا پـــالونکي نـــه دي، دیـــن او کولتـــور تـــه پـــه بشـــپړه معنـــا ژمـــن نه دي او ګنې نورې نیوکې.

دا ډول ســـتونزې ښـــایي پـــه عـــادي خلکـــو کـــې لا لـــوی او عـــامې وي خـــو څـــوک پرې نیوکه نه کوي او نه یې یادوي.

ketabton.com - The Digital Library

له پوهانو او لایقو انسانانو ځکه دا شکایت ډېر کېږي چې خلک یې له شخصیته د هغوی د هنر او علم په کچ تمه لري او دا اندول ساتل ډېر سخت دی.

❖ یوځای لیکل شوي هدف دومره لوی وټاکئ چې فکر کوئ رسېدل ورته ناشوني دي. دوه کاره کېږي یا خو تاسو همدومره لویه وړتیا مومئ او یا هم تر هغه ځایه په مزل کې ګڼ نور داسې څه ترلاسه کوئ چې ستاسو خیال کې هم نه وي.

❖ درناوی د اړیکو د پایښت ضمانت دی. که یوه ورځ یو لوری وي هم نه، ددغه ضمانت کاپی ستاسو پر سینه ځړېدلي جیب کې پاتې کېږي، له جیب سره په سمښت ستاسو زړه پروت چې وینه او مینه دواړه پکې د ژوند تر وروستیو چلیږي.

نو د یوه بل درناوی پکار دی.

❖ سبا پېښېدونکي بدلون ته انسانان له دې امله بې پروا نه دي چې ګواکې دوئ له ننه خوند اخلي بلکې د ژوند درواغجنه هیله، غرور او بې غوري ورکوي.

که تاسو پرونیو چاروکو ته دوه کاله وړاندې ویلی وای تاسو به څو میاشتې وروسته نور واکمن نه یاست څه غبرګون به و؟

-دتمسخر خندا او غوسه دواړه.

که ننیو ته وواياست ستاسو راتلونکی نه دی مالوم چې کله به مو قدرت پایی مومي، درته به د خپل ځواک یو لوی نوملړ رامخې ته کړي او د خدای د پرېکړې پر وړاندې به د خپل دوام دلایل درته وایي.

ketabton.com - The Digital Library

کــه ځــوک بــاوري وای چـــې د واک، شــتمنۍ، او ځــوانۍ مــوده یــې تــل پــاتې نــه ده، ډېرو به د وخت ارزښت او دښېګڼو قدر ژر پېژندلی.

- د نـړۍ ډېـرو ټولنـو کـې پرځېـدلي او جـلا وطنـه شـوي سیاسـتوال کـه د نـا اهلـۍ لـه املـه یـې هـم واک بـایللی وي پـه دودیـز ډول دوه کـاره کـوي. د خپلـو ناکـامو تجربـو او بریـالیو چـارو یادښـتونه د کتـاب پـه بڼـه خپـروي، او یـا خـو خیریـه بنسـټ پرانیـزي چـې د وطـن د خلکـو د خـدمت ورپـاتې تنده پرې ماته کړي.

همدا کار یې تېر بد ورپټوي او ولس کې ځای مومي.

تــر پــوزو درغــل سیاســتوال د مــرګ تــر بریــده بیــا ببــا د واکمنیــدو هڅــه کــوي، او په چل ګټلي د تل پاتې واکمنۍ پر خوب لګوي.

- ژباړه

خاونده یاره ټینګ مو کړه دا زړونه په قران

وهلي موږ ناحقه دي ځانونه په قران

دچا چې بې الف هم سر کې نه شته نه بې زده دی

همدغو پښتنو ایښي سرونه په قران

خبره خو د مینې یوه وي سترګو کې وشي

نو اوس رابانديې څله ږدې لاسونه په قران

دا ته سپېره لغړه یې که زه د بنګړو بار

ماتیږي هر سپرلي کې مو لوظونه په قران

کعبې ته د حلالې نڅا شرنګ په رسېدو دی

کابل کې څه خوارږه دي اذانونه په قران

ketabton.com - The Digital Library

منکر په هسکو هسکو محلونو کې ديره دي

او ړنګ زموږ د خوارو دې کورونه په قران

دا نثر په شعر ومنئ

- ❖ ستاسو د باور ملګري هغه دي چې د خبرو پر وخت ورسره ډار نه لرئ ښکاره او بدې دواړه ورته وایاست، او هغوئ بیا د سپکاوي احساس نه کوي، انګیري مخاطب يې غلیمانه فکر نه لري.

که هر ملګري سره ناسته کې تر مسلو ډیر پر لفظونو فکر کوئ، پوه شه چې باور مو پر نازک تار تړلی، د ملګرتیا حساب مه پرې کوئ.

- ❖ البته خبرې ښې، ښې دي.

خوارہ انسانان په خوږه نړۍ کې ژوند کوي، کرکجن خلک کرکجن ژوند لري. ستاسو نړۍ هماغه ده څه ډول چې تاسو یاست.

وین داير

- ❖ زهر يې هم وشېندل لپې لپې شات هم ويشي

دلته يو کس دی شوکه هم کوي خیرات هم ويشي

ما د خپل سر قاتل په پټو سترګو وپېژندو

چې مې پر قبر څېرې هم غوړوي سخات هم ويشي

جبر يې هم د نظر وړم، سترګې پرې هم خوږوم

خلک هم وژني خو جامونه د حیات هم ويشي

❖ د ماتې او ناکامۍ یو لوی لامل تسلیمي ده. ښایي تاسو په یوه داسې موکه د ډډې وهلو او یا شاتګ پرېکړه کړې وي چې برې ته به مو ایله څو ګامه پاتې وي.

نو ځکه خو راز صاحب وایي:

نیت مو که منزل ته د مقصد د رسېدو وي نو

شپه ورځې مزل کوئ، مزل کوئ، مزل کوئ

❖ د کرېکټ دوه نړیوال جام سیالۍ مې رپوټ کړي، له کرېکټ والو سره مې اشنایي هم ده خو هغسې چې زموږ د کلي د زرباز لالا او مولوي صاحب کوثر پرې سر خلاص دی زما زده نشو، یوازې همدومره چې چا څو منډې وکړې، څوک ښه وځلېده، لوبه چا وګټله د همدغو پنځوو شپږوو پوښتنو د ځواب تر برېده.

هر مسلک د زړه ژورو ته کوزېده او مینه غواړي، ښایي زما مینه کې ورسره ټکي وي.

افغانه لوبډله دې بریالۍ وي، زموږ یې همدوئ پکار دي.

❖ یو ځای لولم، هغه درد چې انسان خاموشۍ ته مجبوروي له هغه درده ډېر زورور دی چې انسان ترې کوکې وهي. بدمرغي داده چې موږ په چېغو پسې ځو، معنا درانه دردونه هیروو او مرحم نه ورته لټوو، ځکه خو بدمرغي اوږدیږي.

❖ تا هنر د سردارۍ نه زده بهرامه

سرداري دې په خپل دور کړه بدنامه

ketabton.com - The Digital Library

هم تمامي خېلخانې لره بلا شوې

هم خپل ځان لره بلا شوې بد فرجامه

تا طاهر د کم عقلئ په جرګو مړ کړ

اوس فارغ شوې د طاهر له انتقامه

تا خپل ځان لره د مرګ رخه پیدا کړه

خېلخانه دې په بدخوي کړه بې آرامه

په دا هسې بدخويي بې بخته نه يې

چې لا نه يې د خوني هاتې تر زامه

مشر ورور دې په زندان کړ ته خاني کړې

دا خاني دې شه په ځان پورې حرامه

چې خاني ته دې هوس د زړه په زور کړ

لا ځايي وه ستا د زړه اندېښنه خامه

خوشال خان خټک

❖ د ژوند لومړنی او وروستی پړاو سره ورته دي، بختور هغه چې په دا منځني پوړ کې ترې پخپله خوند واخلي او د نورو لپاره هم ازاري نشي.

❖ د شخصيت ځواکمنتيا او کمزوري دواړه د انسان برخليک ټاکي. تر هغه چې پر خپلو کمزوريو او ځواکمنو ځانګړنو پوه نشئ هيڅکله به د خپل برخليک لوري ته پر خپل زړه ګام پورته نه کړئ.

تل به وایاست:

دا د قسمت څه بدرنګه لوبه وه

ساز يې کړم اغاز يې کړم انجام يې کړم

نو که پر برخليک پوهېده غواړئ ځان پيژندنه ورته مهمه ده.

❖ د چا پر ناکامۍ او پرځېدو جشن او خوښي مه کوئ. کله چې خپله ماته وګورئ تر ټولو ډېر به مو همدغه جشن وکړوي چې د نورو پر ماتېدو مو کړی و.

سترګې به بيا څنګه غړوې په اشنايانو کې...

❖ هر کار په نيت پورې اړه لري، يوازې مينه او درناوی دی چې بايد عمل کې وليدل شي.

❖ پر موکو پسې لالهانده او فرصت طلب انسان د پښو بچی دی. د تل لپاره پر ځان د واکمن پښې ښکلوي، پر دسيسو او د بل پر کمزوري کولو ډاډمن وي، د خپل راتلونکي په اړه وېره لري، تر ځان کشران په خوږه ژبه ځپي خو لويه سزا يې داده چې تل د خپل مقام بايللو له ډار سره زليل عمر تېروي، او يوه ورځ له لاسه ورکړي باور وروسته ګوښې رنځيږي.

مصطفی احمد

❖ هغه خلک جګړه ځپلي نه بلکې د جنګ تنده غري دي چې خبرياليې د يوې وسله والې ډلې له مشره د مرکې سر کې پوښتي:

صاحبه دې وروستيو کې ستاسو د بريدونو درک نشته خير خو دی؟

----

ketabton.com - The Digital Library

❖ دې انځـــور تـــه يـــې ليکلـــي، دلتـــه اصـــليت مهـــم دی چـــې پـــوړی/زينـــه ده او سمه پرته ده.

هغـــه چـــې ســـتا د ســـيوري پـــر کـــاږه انځـــور قضـــاوت کـــوي ګنـــاه يـــې خپلـــه ده، پروا يې مه کړه.

❖ نسيمه ورو ځه، له زخمي ګلونو اوښکې راځي

لکه په خامه بهانه د نجونو اوښکې راځي

څنګه بې څښو، څنګه خنديږو راته زهر دې شي

په اباسين کې دکابل د غرونو اوښکې راځي

کاروان

❖ هـــر ډول پانګـــه، کـــه ونـــه لګـــول شـــي کـــورنۍ تـــه بـــه مـــو ميـــراث شـــي. يـــوازې د مهربـــانۍ پانګـــه ده چـــې لـــه لګولـــو وروســـته يـــې مېـــراث شـــته، نـــو بايـــد همـــدا نـــن يـــې وکـــاروئ. څـــوک د دې ضـــمانت کـــولی شـــي چـــې ســـبا بـــه ژوندی وي؟

❖ دا ســـمه ده چـــې لـــه جنګيـــاليو د حکومتـــولۍ تمـــه منطقـــي خبـــره نـــه ده خـــو د افغانســـتان ډېـــر مشـــران داســـې وو چـــې هـــم يـــې جګـــړه کولـــه او هـــم ښـــه حکومتولي.

نـــادر خـــان د جګـــړې ښـــه قومنـــدان و، ورســـره د افغانســـتان د وروســـتۍ پيـــړۍ د پوځي بنسټونو، نظامنامې او نورو قوانينو بنسټګر هم و.

تاريخ

❖ په خزان کې د بوستان په ونو راشه

ketabton.com - The Digital Library

څه و، څه شو بیا پوشش د زماني

کله مځکه سپیره ډاګ کله ګلونه

څه امید په ارایش د زماني

خوشال خان خټک

- ❖ هـر څـومره مـو چـې د انسـان پېژنـدنې هنـر پیـاوړی کیـږي هـومره مـو د یوازېتوب خوند او زغم ډېریږي.

- ❖ د زده کـړو لپـاره شـعور درلـوده د پـوهې ارزښـت زیـاتوي. دغـه افغـان انسـان د عمـر دې پـړاو کـې د شـعور پـر وزر هسـک تـه الـوت کـړی او لـه شـپېته کلنـۍ پورتـه عمـر کـې یـې لـه سید جمـال الـدین افغـان پوهنتونـه د لیسانس دوره بشپړه کړې.

ډاډه یـم چـې د خپـل عمـر پلمـه یـې زده کـړو تـه نـه ده کـړې رواج بـه هـم د دیـن پـر نامـه پلمـه نکـړي او لـور او زوی دواړو تـه بـه د تعلـیم اړتیـا او فـرض یـو ډول ګڼي.

- ❖ هغـه ور چـې تـل پرانیسـتی، مـوږ لـه لټـۍ یـا پـه پیـری یـا پـه سـختۍ کـې ورځوو.

- ❖ سـړه سـینه او ارام مـزاج د یـوه څـواکمن قومنـدان د بریـا هغـه وسـیله ده چې ټولې وسلې یې پر وړاندې ماته خوري.

----

ketabton.com - The Digital Library

❖ مېرمن قمر ګله په یوه وروستۍ مرکه کې وایي« د خدای له دره نهیلي نه ده پکار، پر کومه واله/ویاله چې اوبه تللي وي بیا پرې راځي» د دغه خدای پرستې افغانې ارواه دې ښاده وي.

پر ګور یې نور.

❖ زه لکه په دښته کې ولاړه وچه ونه

هیلې دومره هیلې دي چې مکوه پوښتنه

ژوند ددې بازار په یوه لاره کې هم نشته

دومره خاموشي خو به مې ورک کړي له وطنه

ځمه چې وعده د بیا لیدو یې پوره شوې

بیا به راته وایي چې دا ولې دروغجنه !

خاورې د ولس په اننګو باندې پرتې دي

ګرځي ډلې ډلې رهبران سپینه لمنه

چا چې ښایستونه درته وښودل درځاره

تا له هغو سترګو نه هم ونکړه مننه

میوند درځار

❖ د بې وزلې نړۍ جنګیالي د خپل هیواد پر ورانۍ اتلان وي، مدني فعالان او ښځینه فعالانې یې د خپل کور له رسوایۍ پرته بل ښکار نه لري او خبریالان یې د ویر او ماتم د خبرونو په خپرولو جایزې اخلي.

مور هم د همدغې بدمرغه نړۍ بې کماله غاوره وګړي یو.

تکراري لیک

ketabton.com - The Digital Library

❖ زما خوشبينه او هيله من انسانان له دې امله خوښ دي چې هيڅکله ډار نه لري او تل په ښکلي نړۍ پسې ګرځي. زما بدبين انسانان هم خوښيږي ځکه هغوئ په کښتۍ کې د سفر پر مهال ژغورونکې وسيلې له ځانه سره ګرځوي.

هر انسان يو کمال لري، خوشبينه وګړي هيله درکوي، شاکي او بدبينه کسان د احتياط لار در زده کوي.

د څښتن تعالی له هر تخليق سره مينه وکړئ.

❖ قضاوت کول تل زمونږ د خپلې خوښې او ليد پر بنسټ وي نه د حقايقو او واقيعتونو له مخې، نو لومړۍ دا پلټل غواړي چې زمونږ ليد او فکر څومره سم او څومره کوږ دی.

زمونږ د کونړ مروري ولسوالي يې ۹۰ مو کلونو کې 'منوره' ونوموله، چې دوئ لاړ هغه سيمه بېرته مروره شوه او دومره مروره چې خدای پوهيږي کله به پخلا شي.

د سيمو نوم بدلول نه لومړيتوب دی او نه هومره اسان کار..

حضرت امام ابو حنيفه له لوړ علميت او عالي شخصيت سره د قضا دنده نه منله له نا انصافۍ يې ويره وه، او زمونږ انصافدار د کرنې او مخابراتو په څير سکتوري ادارو ته له تجربو او تخصص کنګال رنې سترګې ولاړ وي.

د امام صاحب کړني زمونږ لارښودې دي نه يې تش نوم.

❖ د حق پټول«کتمان حق» د انسان تر ټولو لوی ظلم دی چې د خپل ځان او خپلې ډلې لپاره د خدای تعالی له لوري خلکو ته روا حقونه ناروا ګڼي، او پخپله ګټه دين تعريفوي.

ketabton.com - The Digital Library

دا ډله ظالمان فردي ګناه نه کوي بلکې د ټولنې او يوه لوی نسل ژوند پر ګړنګ ودروي.

د حق پټول تر ډېره نالوستي کسان نه کوي، يو څه پر دين خبر خلک چې د ټولنې وګړي پرې باور لري او د دوی خبرې ته پر ممبر او ډبه غوږ نيسي.

څښتن تعالی د حق پټونکي انسانان لعنتيان بللي او د قران کريم په سوره البقرة، سوره المايدة او ګڼو نورو مبارکو سورتونو کې دوی رټلي او ورته د سختې سزا ژمنه يې کړې.

او مور د رب تعالی پر ژمنه پايو چې د ظالم تر نقاب لاندې څېره به رسوا کا.

ان شاالله

❖ وايي که عيبونه لټوئ ددې پرځای چې نور په ليرې ليدونکي/ دوربين کې وګورئ هنداره يې اسانه لاره ده ځکه نږدې عيبونه درته ښيي.

❖ نړی له ښو خلکو ډکه ده، خو که مو نږدې بل څوک ونه موند، خپل ښه والی/ښه توب و ازمايئ ځکه تاسو هم ددې نړی برخه ياست.

❖

❖ لويي برېل د فرانسې يوه واړه کلي کې وړوکتوب کې د ليد له نعمته بې برخې شو. هغه خپلې کورنۍ ته پرلپسې ويل چې نابينا وګړي هيڅکله له نورو کم نه دي نو دی به زده کړې هم کوي او کار هم. هغه په ۱۵ کلنۍ کې د نابينايانو ليک اختراع کړ، ډېره موده يې مالي ملاتړ هم نه و خو له خپلې ارادې په شا نشو، هماغه و چې کار يې په رسميت هم وپېژندل شو ، په شل کلنۍ کې ښونکی شو او

ketabton.com - The Digital Library

دادی اوس یې نړۍ کې دغه لیک بڼه پر نامه ده«برېل لیک/لیکل»
نو که انسان په هر حالت، هر عمر او د کړاو له هر ډول لارو سره
مخ وي، هوډ او کار پسې کېده به یې بریا ته رسوي.

او که مو دا کار وکړ بیا به وایاست خپله لاسه ګله لاسه..

❖ پر افغانستان د واکمنې ډلې لوړو زده کړو وزارت ومنله چې د
نجونو لپاره یې پوهنتوني زده کړې ځنډولې.

اناالله وانا الیه راجعون

❖ امریکا او په ټوله کې لویدیځه نړۍ د خپلې ګټې ډیموکراسۍ او
بشري حقونو ددفاع په نومونو پر نورو هیوادونو یرغلونه کوي،
بندیزونه پرې لګوي، سیاست وال یې ګواښي.

د اسلامي نړۍ سیاستوال څه چې دیني عالمان یې هم په مظلومو اسلامي هیوادونو کې د تعلیم په څیر د ژوند په مهمو اړتیاو بندیز ته خاموشه دي.

شیخ عبدالمجید زنداني صاحب، شیخ سامي الساعدي، صاحب او نور چې له دې خلکو سره سلام کلام هم لري، د افغانستان د مسلمانو مظلومو لونو د تعلیم حق ته څه فتوا لري؟

ایا اسلامي نړۍ یوازې زموږ د جګړو بریاو ته دوعا کوي که زموږ پر ژوند کولو هم خواخوږي دي؟

که منافقت نه وي سپینه خبره دې وکړي.

ولې دې زموږ ښونځی او پوهنتون وتړل شي؟

----

ketabton.com - The Digital Library

❖ د اوسـنیو نـاخوالو او بـدمرغیو پـه زیاتېـدو د یـو شـمیر پخوانیـو ګنهګـارو داړې چینګیـړي چـې ګـواکې دوی سـم خلکـو وو ارمـان بـه یې وکړئ.

زما د وطن خلک یې تمیز کولی نشي

د ځېنو رهبرانو او د غلو رنګونه یو دي

*

خړ سپی د لېوه ورور دی!

❖ سـهار پـر راډیـو لـه اورېـدونکو سـره ژونـدی خپرونـه وي. لـه هلمنـد، فـراه، روزګـان، کنـدهار او تـر کنـدوزه خلـک د ورځـې پـر مهمـو مسـلو د غږېـدو موکـه لـري. د ټولـو د ورځـې مهمـه خبـره د کوکنـارو لانجـې، د مرسـتو د ویـش رسـېدل او نـه رسـېدل او نـورې کلیـوالي کیسـې وي لـه یـوه نصـیب الله پرتـه حرامـه دې شـي کـه بـه چـا د پوهنتونونـو تـړل پـر ژبه اړولي وي او یا یې پرې څه ویلي وي.

د دغســې بــې غمــه وګــړو واکمــن حتمــي ده چــې د نجونــو زده کــړو تــه پــر همدې ګروهه دي چې دا ګورو یې.

مـوږ پرېـږدوه چـې پـه یـوه ټوټـه ځمکـه خپـل ورور ووژنـو، پوهنتـون کـه تړلـی وي یا پرانستی د چا یې څه!!!

❖ کریـاب صـاحب یـوه زاړه چـارواکي تـه ویلـي و یـاره تـه خـو لـږه دا د غیرت څکه هم وکړه چې خوږ دی که تریخ.

❖ د دولتـي منصـبونو پخوانیـو چـارواکو ملـي مصـلحت د څـوکی سـاتلو پلمـه یادولـه او اوسـني یـې د امیـر د اطاعـت پـر نامـه څـوکی ټینګـې ساتي.

ketabton.com - The Digital Library

پـر خوالــه رسـنيو د نجونــو د زده کــړو د ځنــډوني خــلاف غبرګــون کــې د ګڼــو پوهنتوني استادانو د استعفا ليکونه خپاره دي.

د نهيلــو افغــانو نجونــو لپــاره ښــايي دا هــم د ډاډ يــو څــه وي چــې وګڼــي يــوازې نه دي.

❖ مـلا نـدا محمد نـديم خپلـه تـازه مرکـه کـې ويلـي، تېـر يـوه کـال کـې يـې وکتـل چــې د نجونــو د زده کــړو پــه مرکزونــو کــې منکـرات وو نــو ځکــه يــې د پوهنتوني زده کړو ځنډولو پرېکړه وکړه.

هغــه ونــه ويــل چــې کــوم ډول منکــرات؟ کــه منکــرات د جرمونــو پــه معنــا وي خــو هــر فــرد چــې جــرم کــوي همغــه مسـول دی او محــاکم هــم شــته نــو بيــا دا ډول پلمه کله منطق لرلی شي.

منکــرات نارينــه هــم کــوي د هغــوئ د کــار او زده کــړو کــوم مرکــز هــم تــړل شوی؟ تلويزون ترې مهم اړخونه ونه پوښتل.

او تــر ټولــو د پرېوتــو اخلاقــو پيــروان خــو يــې هغــه چــې پــر ټــوېټر د محجوبــو او پتمنــو افغــانو لوڼــو د زده کــړو مرکزونــو تــه د فحشــا نــوم ورکــوي، د ديــن علما دا ډول سپک ژبي او تهمت لګونکي منافقان بولي.

منکــرات همــدا دي چــې د يــوې ټــولني د بچــو برخليــک ســره لــوبې کــوي، د بيت المال پيسي به هم اخلي،د کتابونو نه درناوی هم دی.

منکــرات پــه جومــاتونو کــې اتڼونــه او لــه وســلې ســره ننوتــل دي، د نشــه يــې توکو د کاروبار او سود اړوند خبرې دي.

زمــوږ ټولنــه ريښــتيا هــم لــه منکراتــو ډکــه ده، خــو د ولــس ډيــر لومړيتوبونــه او د ننګ او غيرت کيسې له دا ډول منکراتو سره خواخوږې دي.

❖ حکمتيــار صــاحب د خپلــو يادښــتونو پــه هــر کتــاب کــې د اســلامي نظــامونو د نــه ټينګښــت لامــل د شــرق او غــرب لاس وهنــه يــاده کــړې،

خو اوس چې کابل کې د ښارونکي په توګه پايي ورته به جوته شوي وي چې د ولس کړونې، ويجاړۍ، پارونې او د نظامونو په نه تينګښت پسې همداسې هر وار خپلو افغانانو د افراط ډانګ په لاس اخستی، خپلې سترګې يې هم ويستلي د نورو هغه يې هم.

افراطيت نه د دين برخه ده نه د ملت پالنې روايت دی.

افراطيت تل زموږ خپلو خلکو کړی، او نورو ته يې د لاس وهنې موکه برابره کړې.

- د ۲۰۲۱ کال د اګست تر وروستۍ نېټې د دوحې د تړون له مخې چې وروستی امريکايي پوځي له افغانستان ووت دوئ خپلو وسله والو ته امر کړی و چې هوايي ډګر ته به نه نږدې کېږئ د وګړو ويستلو بهير کې ان د صفري قطعو سرتيري هم وويستل شول.

د روانې ډسمبر مياشتې په شلمه دوه وروستي امريکايي وګړي کابل کې له زندان ازاد شول، د جوبايډن اداري وويل دا د افغان واکمنو ښه نيت و او دا چې هيڅ مالي او د تبادلې معمله نه ده شوې. پر هماغه ورځ د لوړو زده کړو وزارت د افغانستان پوهنتونو کې د نجونو زده کړې وځنډولې.

پر ټويټر ددغه پرېکړې په ننګه يوه وينا کې اورېدل کېږي« د ښځو د پوهنتونونو په بنديدو يوه غوغا جوړه ده هغه وخت چېرې واست چې زما مدرسه بمبارېده او چاپې اچول کېدې؟»

پوښتنه دا ده چې هغوئ چې جګړه کوله که بهرنيان وو يا کورني مشران په خوندي ډول له افغانستانه ووتل، د يوه لور هم هلته پاتې نه ده چې پوهنتون يې نيمګړی شوی وي. هغوئ چې لونه يې له زده کړو ګرځول کېږي هماغه بې وسه ولس دی چې هم بمبارېده او هم پر ځمکه د وسله والو له لوري په ښسه کېده، تمام عمر د خپلو ټپونو درد او ژړا يې وه،د جګړې له اړخ سره خو تړون وشو. دلته ګيله له چا ده او که غچ وي له چا اخستل کيږي؟

له ستغو او احساساتي خبرو ها خوا څه ځواب شته؟

ketabton.com - The Digital Library

❖ سیلۍ له مړه څراغ سره کار نه لري، که سختۍ مو درک کړې وپوهېږئ چې د ژوند مشالونه مو بل دي.

❖ قطر کې پر لار یوتیوبر له یوه پاکستاني ځوان چې هلته د یوه امنیتي شرکت اډانه کې څوکۍ کوي پوښتي، قران کریم دې زده دی؟

وايي هو یو څه مې زده دی.

بیا یې پوښتي کومه سوره دې زده ده؟ وايي زده مې نه دی خو ټول قران سره مینه کوم. بیا ترې د یو څو ایتونو تلاوت غوښتنه کوي.

هغه ورته د سورة التکاثر یو څو ایتونه ولولي.

ترې وپوښتي ددې سورت څه نوم دی؟

پاکستانی ځوان بیا ګووټ شي وايي نه پوهېږم خو خوښ مې دی.

خبره داده چې د همدغه ځوان په څېر زموږ خلک هم دي او ترې زیات، په دین سر ورکوي خو زده کوي یې نه، دین ته د خدای د لارې پرځای د غیرت او عنانې نوم ورکوي.

د قران او حدیث پر ځای راوروسته جوړ شوي نکلونه او پیښ لیکونه د دلیل په توګه راوړي، او ځینې خو سم له واره درته وايي د عرب ځکه نه منم چې ږېره یې لنډه او نظام یې سیکولر دی.

ظالمه ږېره یې خپله خطا خو له علم یې نشو منکرېدلی.

تر هغه چې موږ دین په سمه توګه نه وي زده کړی، او تش سر ترې قربانوو د کرار تمه نا ممکنه ده. شخړې،د یوه بل نه منل، یو مخیزې پرېکړې او کرکې به وي.

له سر ښندنې وړاندې پر دین سر خلاصول پکار دي.

ښتن تعالی دې موږ ټولو ته سمه لار وښیي.

ketabton.com - The Digital Library

❖ د اسلامي نړۍ د يوه مشهور عالم ابن خلدون له مجسمي سره د هغه يوه دکاني کرښه وينا ليکل شوې چې وايي«انسان په طبيعي ډول متمدن او بدلېږي» معنا په زور نه څوک ډيموکراټ کولی شې نه يې مذهبي کولی شې.

افراطي پربکړو کې يې پلويان په ناروا ننګه او مخالفين يې په غوسه نه کابو کولو له اخلاقي زاوال سره مخ وي.

واکمنۍ د کلونو په شمېر وي، خو د افراطيت او بې عفتۍ تاريخ نسلونه نسلونه ژوندی پاتې کېږي.

خدای مو دې پرده وکاندي.

❖ هر کله که د چا له چلنده زړه ماتی شوې، پر دې وپوهېږه چې خبره د هغه چلند کې نه ده ستا د خپل شخصيت کرښې او اصول دي چې فکر کوې مات شول او تاته درد رسوي. ښايي د مقابل لوري همدغه چلند ډېرو ته ښه ساعت تيري وي.

نو تل حساب له ځان سره په کار دی.

❖ د دوحې د تړون پر مهال د اوسنيو واکمنو استازي وينا وال په ټينګه پرلپسې د ښځو د کار او ان د شريعت په اډانه کې تر دوکتورا د زده کړو سرته رسولو ژمنې کوي. د اوسنۍ کابيني د کانونو او پټروليم وزير په استازولۍ غږېدا کې وايي« ښځې به د خپلې کورنۍ د سمبالښت او د هيواد پر مختګ لپاره کار کوي، له قاعدې سېپارې تر دوکتورا به زده کړې کوي».

اسلام د ژمنو پوره کولو اړوند څه وايي:

ketabton.com - The Digital Library

مَــنْ كــان يُــؤمِنُ بــالله ِ واليــومِ الآخِــرِ فَلْيَــفِ اِذا وَعَــد(هغــه کســان چــې پــه الله او د اخرت پر ورځ ایمان لري باید خپلو کړو ژمنو ته وددرېږي)

د قــران کــریم پــه ســورة البقــرة، ســورة المایــده، ســورة المومنــون، ســورة التوبــه، ســورة الانبیــا او ګڼــو نــورو برخــو کــې الله تعــالی پــه څرګنــده امــر کــړی چــې پــر خپلو کړو ژمنو ودرېږئ او هوکړې او تړونونه مه ماتوئ.

د پیغمبــر علیــه الســلام لــه لــوري اصــحابو کرامــو تــه لــه غلــیم ســره د ســولې پــر تړونونـــو او کـــړو ژمنـــو پـــه وار وار ټینګـــار شـــوی، ان د خبـــر داري پـــه ژبـــه وایــي «لا دیــنَ، لِمَــن لا عهــدَ لــه؛ هغــه کســان چــې پــر خپــل تــړون نــه ودریــږي مسلمانان نه دي».

پــه اوســني افغانســتان کــې د نجونــو د زده کــړو پــه برخــه کــې د علــم د فرضــیت او اړتیا له بحث ور ها خوا د ژمنو ماتېدا هم ننګونکې خبره ده.

❖ نیمګړې دوعا؛

سنت لاره داده چې وایي دوعا کوئ نیمګړې یې مه کوئ.

د اروابناد سیف الرحمن سلیم پر ژبه د ډیرو د خولې دا دوعا ده،

د جومات استاد عرب دی او مکتب کې ډیلي وال دي

یو استاد راله پیدا کړئ، خو پښتون راله پیدا کړئ

خــو چــې قبولــه شــوه داســې پــرې هــک پــک یاســت چــې پښــتون مــلا نــه د عــرب مني نه د عجم نه تاته غوږ دی نه ماته.

نــو پرځــای یــې بشــپړه غوښــتنه لــه څښــتنه پکــار ده چــې وغــواړو ، یــو سیاســت وال، یواســتاد، یــو مــلا رالــه پیــدا کــړه چــې نــوره نــړۍ هــم منــي نــړۍ یــې هــم منـــي، ســـره ســـینه ولـــري خپـــل او بـــل دواړه د قـــدر وړ وګڼـــي، او د کـــاذب غرور پرځای د هوښ او حکمت پر وزر الوت وکاندي.

امین

❖ او انسان ډېر ناوخته وپوهېږي، ژوند هماغه وي چې موږ يې ژر تېرېدو ته تلوسي وو او بيا نه راځي. د شپې سهار ته، د ورځې مازيګر، د پاچا پرځېدو، د خان زړېدو او ډېرو نورو کيسو ته...

☆☆☆☆☆☆☆☆

❖ که امام پر خپل ژوند ډارېږي ولې له وسله والو سره جومات ته ځي؟

خونديتوب خو شرعي عذر دی کور کې دې لمونځ وکړي، نه به يې ځان خطر ته مخ کړی وي، او نه به د نورو د ترهې لامل کېږي.

د کندهار ښار يوه جومات کې پر ممبر ناست امام سره برچپک وسله وال نيغ ولاړ دی، د ټوپک شپيلۍ يې د لمونځ کونکو لور ته برابره ده.

خدای زده پر لمونځ کونکو به د سجدې حالت په څومره ويره کې تېرېږي.

په لويو دولتي جوماتونو کې د نظم لپاره ممکن پر جامه او روزنه تيار پوليس اوسي خو نه دا وړ وسله وال.

ټولنيز ټيکاو، د سرکار له ټولنيزو اخلاقو سره تړلې خبره ده.

❖ هغوئ مثبت فکر او هيله ساتل درواغجنه نړۍ ګڼي چې پخپله له کاذبې نهيلۍ سره مخ وي.

دا د بيل ګيټس وينا ده خو تر ده لا وړاندې زموږ د باور يوه لويه برخه همدا ده چې ژوند له ښو هيلو سره وکړو، ځکه زموږ څښتن لورانده او مهربانه رب دی.

----

ketabton.com - The Digital Library

❖ بریـا تــه د رســېدو لار د انســان لــه ســترګیا معلــومیږي کــه ځــان مــو دمــه احساس کړ، وپوهیږه چې لار اوږده ده.

❖ د حکــومتي چــارواکو د خــوښ ســاتلو لپــاره لــه ډیــرې مــودې دود دی چــې یــوه ډلــه خلــک د نــاروا قســمونو لپــاره ولاړ وي. کــه حــاکم هــر څــومره تېروتنــې وکــړي دا ارزال ورتــه وایــي زرکلــن شــې، حفظــه الله،رهبــر بــې بدیله دی..

هوښـیار واکمـن کـه هـر څـو دغـه زهرجنـې کـړۍ لـه ځانـه ایسـته کـړي بیـا هـم انســان د ځــان غوښــتنې نــاوړه ځانګړنــه لــري دوئ بیــا پــر یــوه بلــه لار ورنږدې کیږي.

تېـرو کلونـو کـه دغـه ارزال پـر فسـبوک فعـال وو، خـو تـازه دمـي یـې پـر ټـویټر هره کوڅه کې لکه پر څوکۍ سپي درپسې غاپي.

کــه دې ولیکــل د هــوایي ډګــر پیښــه خواشــنونکې ده، دوئ خولــه پرانیــزي چــې بابا منفي تبلیغ مه کوئ، هیڅ نه دي پېښ.

پــه تېــر کــې د یــوه چــارواکي نــږدې غیــر مســول واجــب الاحتــرم ســړي د یــوې مرګــونې چــاودنې پــر مهــال خبریــالانو تــه ویلــي و، د دې پیښــې د خبــر اړتیــا څه ده وطن خله نا امنه کوئ.

دریغــه کــه یــو عــادل واکمــن د خپلــو نــاروا ســتایونکو یــوه ډلــه دجعــل او تــولنیزې نابــاورۍ پــه ګنــاه ســزا واره کــړي او ځــان د ټــویټر والــو پــر ځــای پــر خدای وسپاري، د ولي درجې ته به نږدې وي.

❖ په پرېکړو کې احساسات؛

مـوږ چـې کلـه غوسـه شـوو لـه یـوه چـا سـره د ورانـې او واټـن نیولـو پرېکـړه کـوو، او چـې لـه یـوه درکـه یـوه ګـړۍ خوښـي ووینـو ورسـره د زړه پیونـدولو پرېکړه کوو.

ketabton.com - The Digital Library

دواړه د احساساتو حالات دي، هیڅ فکر پرې نه دی شوی، او حتمي ده چې دغه پریکړې ډیرې اوږد مهالې نه وي.

نو ځکه خو یو عالم وایي پر یوه او یا لږو پیښو له چا سره د عشق او کرکې پریکړې مه کوئ، د یوې ورځ بدۍ تر شا لاملونه وپلټئ او ویې بخښئ او د یوه ساعت خوښی کیسه د منني په ویلو وساتئ.

❖ انسان ډېر کله پر احساساتو کابو نه لري. هغه هوښیار یې که یوه موده د مسکا سیوري کې پټ وساتي یو وخت یې د عقدې په جامو کې ځرګندوي.

❖ د ژوند تولله کیسه د پرهیزګارو له خولې نه وي، خطا کار هم واورئ بیا به د قضاوت چاره اسانه وي.

که د اورېدو هنر نه لرو، د ښو پریکړو تمه هم باید ونلرو.

❖ که له ماتي وروسته بل فرصت او موکې ته ځان کې له بدلون راوستلو پرته په تمه یو، معنا دا چې د یوې بلې ناکامی شیبې شمېرو.

❖ وایي د حسود او تنګ نظري انسان درناوی له دې امله وکړئ چې له زړه یې منلې تاسو ترې مخکښ یاست، نو د تنګ نظرو درناوي ته چې دلیل شته د نورو خلکو درناوی خو بې دلیله په کار دی.

----

ketabton.com - The Digital Library

- د ژونـــد تجربـــه دا ده کـــه مـــزل کـــوئ لار ورکېـــده پکـــې وي، کـــه تـــل لیکـــل کـــوئ تېروتنـــې ورســـره ملـــې دي، کـــه د نـــورو خوشـــالي غـــواړئ د خپل زړه درد ورسره تړلی دی.

لنـــډه یـــې دا، هغـــوئ چـــې کـــار کـــوي تېروتنـــې کـــوي هغـــه چـــې تیروتنـــې یـــې نـــه وینو د کار او زیار ځرک یې هم نشته.

- هیڅکلـــه نـــه وایـــم « لـــه ویرونکـــو شـــېبو ســـره مـــخ شـــوم» ښـــه ده چـــې ووایـــم« دغـــو شـــېبو کـــې زه وډارېـــدم.» مســـولیت منـــل، ځـــان پېژنـــدل دي، هغوی چې ځان وپېژانده خپله لاره موندلی شي.

- د افغانســـتان د ۷ ورځـــو پاچـــا امیـــر نصـــرالله خـــان د خپـــل ورور امیـــر حبیـــب الله خـــان لـــه وژل کېـــدو وروســـته د جـــلال ابـــاد پـــه ســـراج العمـــارت کـــې د هغـــه لـــه خـــاورو تـــه ســـپارلو ســـره مخالفـــت وکـــړ، او ویـــې ویـــل ودانـــۍ پـــر هـــدیرو نـــه اړوو، او دا یـــې هـــم دلیـــل کـــړ «کـــه هیـــواد ســـبا د کـــوم بهرنـــي یرغلګـــر لاس تـــه لـــویږي د پاچـــا مـــړی بـــه مـــو پـــه ســـپکاوي له دې ځای لیږدوي.»

تولو ومنله او شهزاده عنایت الله خان له سرک پورې د ګلف لوبغالی چې پلار یې په ۳۰ زرو کابلیو روپو پیرلی و د قبر لپاره غوره کړ چې اوس مهال په امیر شهید بڼ یاد دی.

دا وطن د چا ازار وهلی چې پیرۍ پیرۍ کیږي د بهرنیو تاړاکونو له ګواښ سره مخ دی ان د پاچا د دفن لپاره د ځای په غوراوي کې هم د اوږده مهال هیله نه لرو.

تاریخ

- مونږه د لارورکو نه د لار پوښتنه مه کوه

لوټ بهیر ته ګوره د سالار پوښتنه مه کوه

ځوک بریتو زندۍ کړل ځوک دریږو مراندو وتړل

دې بدبختو خلکو کې د دار پوښتنه مه کوه

ketabton.com - The Digital Library

بس په یوه څوکه، یې ایمان او وجدان غوټه کړه

کوم ځای ته رسیږي ددې تار پوښتنه مه کوه

هر یو خپله لار لري د خپل شیطان درشلې ته

خوله درته ګنډي د خدای د لار پوښتنه مه کوه

نه چې ستا د ګټو د موندلو دوعا سپکه شي

خیال پیره زمونږه د ازار پوښتنه مه کوه!

موټې غنم واخله دوزخي لوږه دې غلې کړه

پورته د انبار د سر ښامار پوښتنه مه کوه

انبار

❖ دیوبند-سیاست او مذهب

د افغانستان د خپلواکۍ له اعلان سره ۱۹۱۹ کې د پاچا امان الله خان له ډاډګیرنې سره د جمعیت علما هند بنسټ رامنځ ته شو.

دې بنسټ کې د دیوبند هغه عالمان ځای وو چې کلونه یې د هند پر نیمه وچه د اسلام او مسلمانانو لپاره کار کاوه، او د شاه ولي الله دهلوي د لارې پیرو وو.

دوئ ۱۹۳۰ تر ۱۹۴۰ پورې د برېټانیا د هغه پلان خلاف سخته مبارزه وکړه چې د محمد علي جناح په مشرۍ د مسلمانانو لپاره یې د یوې ځانګړې جغرافیې پلان درلود او وروسته د پاکستان په نوم دغه جغرافیه بیله شوه.

د دیوبند د علماو د مخالفت دلیل دا و چې دې کار سره د اسلامي دعوت د پراخېدو او د اسلامي غورځنګونو د پراخ غوړېدو لاره محدودېږي، له همدې امله ګڼو دیني علماو پاکستان ته له کډې کولو ډډه وکړه.

پاکستان کې په مذهبي ډول بریلوي عقیدې مرکزي ونډه درلوده، ددې لپاره چې هند کې د اسلامي غورځنګونو داعیه وځپل شي، پوځي جنرال

ضیاالحق پاکستان کې یو شمیر دیوبندي علماو ته د ګڼو مدرسو د جوړولو امتیاز ورکړ په هغه سوګند چې دغه جغرافیې ته به وفادار پاتې کیږي.

دیوبندي غورځنګ چې څه دپاسه ۳۰۰ کاله یې پر هڅو اوړي، د جنرال ضیاالحق بنه یې پر افغانستان د شوروي له یرغل سره افغانانو کې ډیره دود شوه په ځانګړې ډول سویلي ولایتونو کې ، په داسې حال کې چې د جمعیت علمای هند اغیز لا پخوا افغانستان کې پراخ و.

نور بیا

❖ دیوبند-سیاست او مذهب

دویمه برخه

دیوبند د پلازمېنې ډیلي په شمال کې له هغه لوی پاڅون لس کال وروسته رامنځ ته شو چې مسلمانانو پکې سخت زیان لیدلی و. په ۱۸۵۷ زېږدیز کال کې د میروټ په نامه د مسلمانانو او هندوانو ګډ دغه پاڅون د بریټانویانو او هندي لښکرو له لوري په سختۍ وځپل شو. له پاڅونوالو ډیر یې ووژل شو او ځینې مسلماني کورنۍ له ډاره حجاز یا اوسني سعودي ته وکوچېدې، مالونه یې لیلام او کورونه یې تالا شول.

دیوبندۍ لار د همدغو ځپل شویو مسلمانانو له بدو وروځو په الهام رامنځ شوې بلل کیږي.

دیوبند له هماغه پیله چې د هند اترپردیش ایالت په یوه واړه دیوبند نومي بازارګوټي کې له یوې مدرسې پر فکري لارې بندل شو، بنسټګران یې محمدقاسم نانوتوي او رشید احمد کنکوهي پر دې ګروهه وو، چې د هند پر لویه وچه د اسلام د یوه پیاوړي مرکز او راټولیدو یو ځای وساتي.

دیوبندیانو په هند کې د سیداحمد خان هندي په مشرۍ له هغو مسلمانانو سره سختې ډغرې هم ووهلې چې ویل یې د برېټانیا تر نیواک لاندې هند دارالسلام دی، نه دارالحرب، مسلمانان باید ورسره د ګزارې او ارامۍ ژوند وکړي. سید احمدخان ویل د انګریزانو خلاف د جهاد پلمه ځکه نشته چې هغوئ پر مسلمانانو کوم جبر او زور نه کوي او نه یې دین ته خطر دی.

ketabton.com - The Digital Library

د پاکستان له جغرافیې رامنځ کېدو وروسته د دیوبند سیاسي لارې پر یوه او بل نوم وځپل شوې تر هغه چې د وخت د برېټانوي سیاست په خوښه د دغه فکري مکتب پاکستانه بڼه غښتلې او د جمعیت علما اسلام له بنسټ اېښودنې سره د مولانا شبیر احمد عثماني په څیر غښتلي کسان له جمعیت علمایي هند جلا شول. خو په هند کې د مولانا ابو الکلام ازاد په څیر فکري خلک وو چې ډېر پام یې پر دعوت او فکر خپرولو وساته.

دا فکري ډله ځانونه د اهل سنت والجماعت پیروان بولي، د حنفي مذهب مدافعین او د ژوند چارو کې حنفي فقه یو معتبر سند په توګه پالي.

په لومړیو کې یې تربګنۍ له ځینو بریلوي ډلو، شیعه ګانو او صوفیانو، سره وې خو ورته وخت کې یې تصوف ته هم پراخ ارزښت ورکاوه، او د چشتیه، قادریه و سهروردیه لارې پاللې.

په وروستیو کې چې د اهل حدیثو او په ځانګړې ډول د محمد بن عبدالوهاب النجدي پلویان سویلي اسیا کې په خوځښت شول له دیوبندیانو بریلوي تربګنې پاتې او له اهل حدیثو یا د هغوئ پر اصطلاح له وهابیانو سره پر شخړو کېوتل. په لومړیو کې بریلویانو او ځینو صوفیانو دیوبندۍ لاره وهابیزم باله خو وروسته دغه خبرې سمې نه خوري.

بل وار به د دیوبند پاکستانۍ بڼه کې د افغانانو ونډه او سیاست کې یې پر اغیز ولیکو، ان شاالله.

تر بیا.

❖ ښکارېږي چې همدوی د دې دنیا سوچه اولاد دی

د خاورې او د تولو پښتنو رنګونه یو دي

اباسین یوسفزی

❖ ترهګري ایډیالوژي نه ده بلکې تاکتیک دی، هغه تاکتیک چې لویدیځه نړۍ کې خورا پخوانۍ رېښې لري.

ketabton.com - The Digital Library

پـــر افغانســـتان د امریکـــا پـــوځی تېـــری د هغـــو مخکنیـــو چپـــاونو او نیـــواک درس هېـــرول و چـــې فرانســـې پـــه الجزایـــر او برېټـــانیې پـــه کینیـــا کـــې درلـــوده، د افغـــان انګریز جګړې او د شوروي ماتې د زده کړې نور تاریخي ځپرکي دي.

لوېدیځو پوځونو کله هم سړي جنګ یا ګوریلایي جګړه نه ده ګټلې.

تاسـو چـې د بـل هیـواد کـې لـه ځـایي خلکـو سـره جګـړه کـوئ پـه یـاد ولـرئ چـې ستاسـو لښـکر بـه کـور تـه د سـتنېدو تلوسـی وي، او کـه سـتړی شـي حتمـي بـه سـتنېږي، هغـوئ چـې خپـل هیـواد کـې جګـړه کـوي هـم هلتـه پـایي هماغـه یـې د دمـــې او هیلـــې ځـــای دی، نـــو د ورغلـــو پوځونـــو بریـــا او اوږدمهالـــه نیـــواک ناشونی دی.

کـــه لـــه تاریخـــه زده کـــړه کېـــده نـــو د پـــوځي یرغلونـــو پـــر ځـــای بایـــد د بلـــې لارې فکـر وشـي چـې پـر یـو چـا خپلـه بابـایي او اغېـز ومنـل شـي. دا نـاارامي ده، کـه امریکا افغانستان ته تللې وه او یا روسان د چا ځمکه نیسي.*

لـــه افغانســـتانه د امریکـــایي پوځیـــانود وتلـــو پـــر کلیـــزه د لنـــدن میشـــتې لیکـــوال ګوین دایر د لیکنې لنډیز.

❖ لبنـــان کـــې د نغـــدو پیســـو کمـــی د کـــړکېچ تـــر بریـــده دی. د بـــانکونو مخـــې ته خلک په اوږدو اوږدو کتارونو کې ولاړ دي.

بانکونه لږه اندازه پیسې خلکو ته ورکوي.

بسـام الشـیخ حسـین پـه یـوه بانـک کـې لـه دوه سـوه زرو ډالـرو ډېـرې پیسـې لـري، پـلار یـې ناروغـه دی او درملنـې تـه پنځـه زره ډالـره اړتیـا وه، بسـام سـاعتونه سـاعتونه پـه کتـار کـې تېـر کـړل خـو هـومره پیسـې یـې ترلاسـه نـه کړې.

اخـر یـې لـه کـوره ټوپـک راوړ د بانـک دننـه یـې ځـان ورسـوه، او پـه لـوړ غـږ یـې خپلـه غوښـتنه تکـرار چـې پـلار مـې نـاروغ دی کـه مـې لـه پیسـو پنځـه زره ډالـر دا اوس رانکـړئ شـر جـوړوم، دا یـې هـم وویـل چـې کـه پیسـې راکـړئ ځـان بـه د وسـلې راوړلـو لـه کبلـه پولیسـو تـه هـم وسـپارم. بـانکوالو خبـره ومنلـه، پیسـې یـې ورکـړې هغـه پـه یـو لاس واخسـتې او نـږدې کتـار کـې ولاړ ورور ته یې ژر په بل لاس ورکړې او ځان یې پولیسو ته وسپاره.

د الغد تلویزون له پاڼې په مننه.

ketabton.com - The Digital Library

❖ د هنر زور؛

د عرب نړۍ تر ټولو لويه جنازه چې دوه نيم ميليونو کسانو په کې ګډون کړی وو د عبدالحليم حافظ هغه وه. يوازې جنازه کې د ګډون خبره سرټکي نه وو، ځلورو مېرمنو چې د هغه د غږ مينه والې وې د خپلو کورونو له بانګوټي يې ښکته ځانونه وغورځول او ددغه مصري سندرغاړي د مرګ په اواز اورېدو يې له ژوند سره مخه ښه وکړه.

عبدالحليم علي شبانهٔ د ډيرو مصريانو لپاره اتل و، خو يوې مرګونې ناروغۍ يې غږ او وجود وځپه ډيره موده د ناروغۍ پر بستر ورنځېده. د۱۹۷۷ کال د مارچ پر ۳۰ د لندن يوه روغتون کې له ژوند او سندرو پرېوت او په ۴۷ کلنۍ کې چې د زوکړې نيټې ته يې څو ساعتونه پاتې وو روح يې ښتن ته وسپاره.

وروستۍ سندره يې د نزار قباني د قاريه الفنجان په نوم يو شهکار شعر و چې د عبدالحليم حافظ له غږ سره دادی نيمه پيړۍ کېږي لا هم ازانګې کوي، او د ډيرو مصريانو لپاره د سهار موسيقي او ترانه ده.

هنر تر سياستونو او مادي شتمنيو ډير زورور او د ډير عمر لرونکی دی.

❖ د کورنيو چارو چارو سمبالي وزير په يوه کمساري ګام سره هغې پوليسې ته اعزازي رتبه ورکړې چې دوه اونۍ وړاندې کابل کې د ډله ايزو بريدګرو سره مقابله کې ووژل شوه. وزير په يوه مکتوب کې دا هم ويلي چې د پوليسې کورنۍ ته به د هغې معاش د اوږده مهال لپاره ورکول کيږي.

کمساری ګام ځکه دی چې ددې واکمنې ډلې مشرانو هيڅ يوه وينا کې له خپلو هغو ميرمنو او يا کوربنو مننه ونه کړه چې دوۍ ته يې کليو او بانډو کې سختو ورځو پر مهال خواړه برابر کړي، په جګړو کې يې جامې ورمينځلې او ان ځېنو پيښو کې خو يې وسله والو فعاليتونو کې هم د رپوټونو له مخې ونډه درلوده.

ketabton.com - The Digital Library

د دوئ پر ونډه چوپتيا يو له هغو کولتوري مسلو ده چې د ښځو په نوم يادولو ورته ځان کم ښکاري، او له قران او پيغمبري روايتونو خپل کليوال رواجونه ورته مهم کيږي.

داسې حال کې چې نورې ميرمنې ترې هيواد کې کار ډوډۍ او ازادۍ غواړي.

د خلکو وينا ده که شريعت غواړئ له دينه دې نور رواجي او کليوالي روايتونه ليرې شي او په دې توګه دې له هغه شرمه خلاصی ومونډل شي چې کال کيږي د خپلو لونو ښونځي يې تړلي او دين يې رواج ته اړولی.

- د امريکايي اکمالاتو يو قراردي چې اوس يې لويه پګړۍ تړلې او ځان ورته سرغازي ښکاري د چاپيريال ساتني ملي اداري يوه مامور ته يې چې کليوال يې دی پېغور ډوله ويلي و-لوړ لوړ مه غربېږه تا هم مرتد رژيم کې کار کړی. هغه ورته ځواب ورکړی و چې زه خو د چاپيريال ساتني يو عادي مامور وم او تا خو له امريکايي پوځيانو سره قراردادونه او پروژې درلودې مورچې دې ورته سمنټي کولې نو اوس انصاف وکړه مرتد ته شوې که زه؟ سړي له وارخطايۍ پګړۍ ټينګه کړې وه او ويلي مور خو يې اقتصاد ته تاوان رسولو ځکه مې له پي ار ټي پروژې اخستلې هغې ته روايت و، علما وپوښته.

دلته لندن کې د يوه چا په اړه يو ځوان غربېده چې دا مې ډېر بد ايسي د مسلمانانو خلاف دی، دې ظالم هلمند ته پوځيانو لېږلو ماموريت کې کار کاوه. ما ويل سړيه چا پسې دروغ تړلي، دی خو دوکانداري لري. ويل يې نه زه ثبوت لرم.

د څه ثبوت؟

وايي ما خپله ترجماني دندې ته نوم ليکلی و ده خنځير کسان غوره کول او زه يې انتخاب نه کړم.

ماول ښه نو که ته يې انتخاب کړی وای دا دله به نو بيا ډېر ښه سړی او ښه مسلمان و.

ketabton.com - The Digital Library

خبــره داده چــې مـــوږ ډيــر لنـــډپاري او احساســـاتي مخلـــوق يـــو، قضـــاوت د ځـــان په خوښه او د ځان په ګټه کوو.

الله مو دې مل شي.

❖ د واکمنيـــو بـــدلون انســـاني ټولنـــه کـــې حتمـــي دی، يـــوازې د څښـــتن تعـــالی پاچاهي بې له شک او تل ولاړه ده.

فرعـــون لـــه خپـــل ټـــول غـــرور او اوږدې واکمنـــۍ وروســـته پـــه نيـــل کـــې د خپلـــې مـــاتې او کمـــزورۍ چيغـــه وکړه،احمدشـــاه بابـــا چـــې د ډهلـــي پـــر تخـــت واکمـــن و، ورځ راغلـــه چـــې ننګيـــالي بچـــي يـــې د نـــاروغۍ درملنـــې لپـــاره تـــورخم او ســـپين بولدک کې په زاريو،زاريو پښتونخوا ته د اوښتو خواري کوي.

د شـــام، مصـــر،عراق او تـــرک ســـلطنتونه چـــې پـــه وينـــو ګټـــل شـــوي وو، نښـــې يـــې هـــم پـــاتې نـــه دي، روس انګريـــز، امريکـــا، چـــين او جاپـــان پـــه ځلونـــو ځلونـــو يو بل مات کړي او شړلي.

نـــو! ښـــه هغـــه او توريـــالی هغـــه چـــې د خپلـــې ټـــولنې وګـــړو تـــه د پـــوهې او زده کـــړو داســـې مشـــالونه بـــل کـــړي چـــې کـــه هرڅـــوک واکمـــن وي ، دوئ پکـــې خوار نشي او دخيتې په غلامۍ د فکر نړۍ ونه پلوري.

❖ چـــې نـــه دې وطـــن کـــې د مکـــې او مـــدينې ســـپيڅلي ښـــارونه شـــته، نـــه بيـــت المقـــدس پکـــې دی او نـــه دې د خلکـــو د ديـــن پـــوهنې او دينـــدارۍ کچـــه دومـــره وي چـــې پـــه ســـلو کـــې ۸۰ دې د خپـــل لمانځـــه پـــر معنـــی وپوهيږي، نو هلته کفار بد کوي چې د مذهب په نوم ځي؟

حتمـــي ده چـــې يـــا مـــو جغرافيـــه د جګـــړو لپـــاره جـــوړه ده، يـــا مـــوږ جنـــګ مزاجـــه يو او نړۍ پوهيږي چې څنګه مو وکاروي.

زمـــوږ د وطـــن تـــاريخ هـــم پـــه ســـخته تفســـيريږي، او شـــننه يـــې هـــم ګرانـــه ده. ---
----

❖ د برېتانيـــا د وســـلوالو ځواکونـــو پخـــوانی لـــوی درســـتيز جنـــرال ســـرنيک کـــارتر وايـــي د طالبـــانو مـــنځ کـــې د نـــوي فکـــر او مـــنځلارۍ خلـــک هـــم

ketabton.com - The Digital Library

شته وايي سراج الدين حقاني چې شل کاله زموږ غليم و يو موډرنيست او پر دې عصر پوه سرخلاصی سړی دی.

هغه د بي بي سي 4راديو ته وويل که افغانستان هير شي د ګواښ تمه دې وشي، چې ترهګري به پکې وپايي.

د کابل اوس مهالی والي مولوي ندا ﷴ نديم خپلو ډله ګرو ته يوه وينا کې وايي، خپلې قربانی، سترياوې او دربانديې تير شوي تکليفونه پر خلکو مه خرڅوئ پر ولس يې احسان مه کوئ، که دې د خدای لپاره کړي وي نو معمله دې له خدای سره ده پر خلکو يې ولې پورته کوې.

کبر، غرور، پايلوڅي، څنوري-برېتوري بڼې د مسلمان کار نه دی، پر لارو کاږه واړه مه ځئ.

يو دوست وايي د ډيرو مشرانو ويناوې يې سمې او د خلکو پر زړه دي، عمل کې ډير څه نه پلي کيږي.

بل وويل توپير دادی چې زموږ خلک خبرې له قران او حديثه کوو، عمل د خپل مزاج د خيل، قوم او کليوالو رواجونو له مخې کوو، هغه رواجونه چې نيم يې د شرعې خلاف دي،لکه د نجونو د زده کړو بد ګڼل.

نو ملا صاحبانو!!! د خدای امر ومنئ د کلي پېغور مه منئ، د نجونو ترلې ښونځي پرانيزئ.

- له انګريزي ښکېلاکه د افغانستان د خپلواکۍ بېرته اخستلو کې د قومندان نادرخان پوځي ځيرکتيا او د شاه امان الله خان د سياسي پوهې او قيادت ترڅنګ د نوم ورکو افغان غازيانو قربانی د هېرې نه دي.

ايبله پښې، پر ولړه او تنده له نړيوال ځواک سره ډغرې د يوه منظم پوځ د وس خبره نه وه خو د يوه هوډمن ولس مبارزې د فرنګي سپينې وتښتولې.

د تاريخ نامرده پاڼې او د واک نشه تل نوم ورکي سرتيري هيروي، د خدای په ياد ښه دي.

ketabton.com - The Digital Library

د زمـــري ۲۸ د هيـــواد د خپلـــواکۍ ورځ مـــو مبـــارک، ځښـــتن مـــو دې هيـــواد لـــه ګدايۍ ،بې وزلۍ او جهالت له منګولو هم خپلواک لري.

- ❖ کـــه د مقـــامونو او واکمنـــو مـــوده اوږده وای ډېـــرو انســـانانو بـــه د فرعونيـــت دعـــوه کـــولی، چـــا بـــه د ديـــن او چـــا بـــه د ملـــت پـــالنې پـــه نـــوم د ولس وينې څښلی. د واک تنده د انسان تر ټولو ناوړه حوس دی.

خـــالق تعـــالی ســـتر عـــادل او قـــادر رب دی ځکـــه خـــو د چـــا پاچـــاهی او چـــارواکۍ پر يوه حالت نه پريږدي.

نـــادان مخلـــوق واک تـــه رســـېده خپـــل کمـــال او فتحـــه ګڼـــي او ناکـــامي د الله تعـــالی امتحـــان بـــولي، پـــه اصـــل کـــې واک تـــه د انســـان رســـېده تـــر ټولـــو لـــوی ازمايښـــت دی.

کـــه مـــوږ د شـــرعي نظـــام خبـــره کـــوو، لـــومړی دا مهمـــه ده چـــې د دغـــه نظـــام چلونکي څه ډول انسانان دي؟

لـــه مشـــرتابه تـــر عســـکره بايـــد دداســـې نظـــام خلـــک محمدي ښايســـته اخـــلاق ولـــري. اخـــلاق پګـــړی تـــړل او څڼـــې لويـــول نـــه دي، اخـــلاق د ژبـــې لاســـو او پښـــو چلنـــد دی.

لـــه بدغـــه مرغـــه پـــه دې وروســـتيو کـــې چـــې د ځېنـــو کســـانو د نيـــونې ويـــډيوګانې خپـــرې شـــوي تاســـو د وســـله والـــو کســـانو چلنـــد وګـــورئ چـــې څـــه ډول ښـــکنځل او کوڅـــه ډبـــې خبـــرې کـــوي، تاســـو پـــر ټـــويټر د نظـــام ســـپاهيان وڅـــارئ څـــومره ستغ، سپورخولي، ښکنځلمار او بې منطقه به يې وموميځ.

ښکنځل ، پر ژمنه نه ودرېده او بد خلکت د منافق کار دی.

دريغـــه کـــه دامربـــالمعروف اداره تـــر هـــر څـــه مخکـــې د خپـــل نظـــام ددغـــه ډول خلکـــو د خلـــق ســـمونې لپـــاره ټـــولګي جـــوړ کـــړي، کـــه دوئ ســـم شـــي ګټـــه يـــې عامه ده.

- ❖ تمه سپی ده؛

ketabton.com - The Digital Library

کــه د هیلــو هــدیره کــې بــې کســه روان یاســت، او یــوازې یــوه هیلــه مــو د تمــې پــه تار پر هوا ساتلې، نو وانګیره چې کال به اوړي خو هیله به سر نشي.

کــه همدغــه ســړی یــا د خوشــال بابــا خبــره ســړیٔ تــر تاســو در غځېــدلی د تمــې تــار در پرېکــړي، ســم لاســي بــه ژوبــل شــئ خــو ډډه مــه لګــوئ ، پورتــه شــئ خــالق تعــالی تــه وواياســت بخښــنه غــواړم پــر ناځوانــه مخلــوق دې بيــا زړه نــه تــړم يــوازې روغتيــا راکــړه او ګــوره چــې د خپــل ارمــان غــره تــه د کــال مــزل په یوه ورځ وکړم.

له هغوئ منندوئ اوسئ چې وختي د تمې تار در پرې کوي.

د افغانســتان ســوله پــال پاچــا ظــاهر خــان یــوه مرکــه کــې ویلــي وو، ځکــه مــې ډیــرې خبــرې او تقریرونــه نــه خوښــیږي چــې ښــایي کلــه داســې خبــره پــر ژبــه راشــي چــې یــو څــوک ژوبــل کــړي، د خلکــو خــوږول ډیــر اســان کــار دی خــو لویه بدي ده.

ریښــتیا وایــي ډېــرې بــې فکــره خبــرې خــو کلــه کلــه نــاورین کــې هــم د خلکــو لــه خــولې پــه داســې انــداز کېــږي چــې هغــوئ یــې لــه ښــه او ســپین نیتــه او یــا خواخوږي ګڼي خو نور پرې سپک او توهین شي.

- ❖ د قــران کــریم پــه نــوم مســینجر تــه پیغــام راغــی، لــه ډار او حیــا مــې نشــو پرانســتلی مــا ویــل حتمــي بــه یــې لیکلــي وي چــې د خــدای لــټ بنــده ورځ کې خو مې لږ تر لږه یو وار لمس کولو سره لوله.

ســاعت وروســته مــې پیغــام پرانســت پکــې لیکــل شــوي و، فضــلی مــولا یــم کــه انګلنــډ کــې څــوک ماشــومانو تــه قــران پــړاوول غــواړي ارازنــه پــرایس کــې بــه انلاین ټیچینګ ورته کوم.

مــا ویــل خــدای خــو دې پــه دې ټیچینــګ خــوار مــه کــړه دا نــوم خــو بــه دې پــر فیسبوک خپل لیکلی وای نه د قران کریم.

- ❖ د تــونس ښــار یــوه کــافۍ کــې یــو الجزایــری رانــه پوښــتي د کــوم ځــای یــی؟ ورتــه مــې وویــل افغــان! د وروســتۍ زلزلــې لــه املــه یــې خواخــوږي راسره وکړه .

ketabton.com - The Digital Library

مـا ویـل واه زمـوږ لـه متعصـبینو خـو پـردي هـم ښـه دي پـر ویرنـه مـو راسـره خواخوږي ښیي.

وروسته یې وویل بختور یاست د طالبانو په څیر شرعي نظام لرئ.

ومـې وویـل کـور ودان خـدای دې یـوه ورځ تاسـو هـم د تیـک همدغـه ډول نظام څښتنان کړي.

سخت رابرګ شو .

وایـي نـا هغـه خلـک ډیـر تنـد لاري دي، خـورا زوږ فکـر لـري اوریـدلي مـې دي د نجونو ښونځي یې تړلي، زموږ هیواد

باید پر مختګ وکړي نه شاتګ.

نـور مـې بحـث ورسـره ونـه کـړ چـې ایـا د طالبـانو پـه څیـر نظـام یـوازې زمـوږ د هیواد لپاره ښه نسخه ده که نوره اسلامي نړۍ یې هم باید عملي کړي.

لـه سـړي سـره مـې مخـه ښـه وشـوه او پـر دې وپوهیـدم چـې زمـوږ خواخـوږي لا مـوږ تـه هغـه څـه نـه غـواړي چـې بایـد ویـې لـرو نـو دوښـمن بـه راتـه کلـه ښـه ورځ وغواړي.

زما نصیبه ګنډیریه!

- ❖ د اوکـراین یـو سـرتیری ګینـاډي دخپـل هیـواد لـه لـوري دشـوروي لښـکرو پـه ټیـل کـې پـر افغانسـتان د نـاروا چپـاو پـه ټـس کـې ولیـږل شو او بیا افغان مجاهدینو ونیوه.

هغـه ډیـر وخـت مجاهـدینو سـره ملګـری و، افغـاني سـره یـې واده وکـړ او ژوند یې جوړ کړ.

۳۰ کاله وروسته خپل وطن ته په ناروغ وجود ستون شو .

خوینـدو-ورونـو یـې د وینـې پـه مینـه ښـکل کـړ خـو کلیوالـو او نـورو خپلوانـو تـرې مـخ واړوه هیچـا د ښـه راغلاسـت لاس ور نکـړ لـه دې املـه چـې لـه خپـل هیـواد سـره یـې خیانـت کـړی او د مـرګ لـه ډاره لـه خپـل غلـیم سـره پـاتې شوی.

ketabton.com - The Digital Library

ګیناډي مې ۲۰۱۷ کې د هغه کور کندوز کې ولیده، ویل یې سره له دې چې پخپله پرېکړه خوښ دی خو بیا هم کله کله د اوکراین د خلکو وطني مینه ټکان راکوي او دا چې زه پکې خاین بلل کېږم.

مور پر ښونځي کې د ځنګلونو د قاچاق او بې رحمه پرې کېدو اړونده تمثیلي ټوټه وړاندې کوله، د چارتراشو تر ټولو لوی قاچاقبر هر زده کونکي ته له دې امله لس زره افغانۍ انعام ورکړ چې ګواکې ښه تمثیل مو وکړ.

نن مې یو دوست ټیک هماغه ورځ رایاده کړه، ټوله کورنی یې د سکرو لېږد کې ونده لري چې ده ته یې هم مخامخ ګټه رسي، وایي وطن تباه شو!

خو مه یې تباه کوئ، یا لږ تر لږه که حکومت یې تبا کوي ولس دې یې مخه ونیسي.

ښاغلی عبدالطیف حکیمي لیکي؛

مه انګېره چې ګواکې ټولو خلکو درته شا کړې، فکر وکړه ښایي ته کوږ ناست یې.

- د انساني تمدن او پوهې پالنې لومړني مرکزونه، په عراق، مصر او د منځنۍ ختیځ نورو سیمو کې وو. خو چې مسلمانانو له عصر سره ځان سم نه کړ یوازې جګړې یې میلمنې شوې ان هغه ټوپک چې مور پرې یو بل وژنو هغه هم پخپل کور نشو جوړولی.

درځئ د تونس دویمه کیسه کې موالجامعة الزیتونة ته ورولم، هغه اسلامي پوهنتون چې نړدې ۱۳ پیړۍ پخوا له اکسفورډ، کمبریج ، او الازهر وړاندې جوړ شوی.

که چا لیدلی وي نو تکراری احسن دې یې وګڼي.

ketabton.com - The Digital Library

❖ «دا وخـــت احساســـات د ځـــان لـــه قيـــده خـــلاص شـــول، د تکبيـــر ملکـــوتي نعـــرې شـــوې، غونـــډې داســـې تغيـــر وخـــوړ، لکـــه د نبـــي کـــريم صـــلی الله عليه و سلم په راتګ چې دنيا بدله شوه.

دغـــه عظـــيم منـــار انانيـــت نـــه درلـــود، هڅـــه يـــې کولـــه، چـــې پـــه عـــادي او غيـــر تشريفاتي ډول تالار ته را ننوزي»

دا د طالبـــانو د غورځنـــګ د يـــوه غـــړي عمـــر جـــلال صـــاحب د ليکلـــو احساســـاتو ټکي دي چې د خپل مشر د لومړي ځل ليدو په اړه يې کښلي.

ورتـــه مـــې وليکـــل ستاســـو احساســـات پـــر خپـــل ځـــای خـــو دا انصـــاف نـــه دی چـــې دغـــه شـــيبه د حضـــرت محمدصـــلی الله عليـــه وســـلم د راتـــګ لـــه شـــيبې ســـره پرتلـــه کوئ.

ګڼـــو ملګـــرو يـــې پـــه ســـتغو ټکـــو راتـــه وليکـــل د مقايســـې او مشـــابهت تـــوپير وپيژنه.

ماتـــه ســـپورو ټکـــو لـــه املـــه هلتـــه د دغـــه تـــوپير پرځـــای اخـــلاق لومړيتـــوب ښـــکاره شـــول او ورتـــه مـــې ووېـــل منظـــور مـــې لـــه الفـــاظو ســـره د احتيـــاط دی کـــه ددين د عالم په توګه درته سم ښکاري ويې ليکه.

حضـــرت محمدصـــلی الله عليـــه وســـلم ســـره د مشـــابهت پـــه هکلـــه پخپلـــه هغـــه مبـــارک جعفـــر بـــن ابـــي طالـــب تـــه ويلـــي و، تـــه زمـــا پـــه څيـــر يـــې(خلقـــت/اخـــلاق) يـــا د حضـــر فاطمـــة الزهـــرا رضـــی الله عنهـــا پـــه هکلـــه ويـــل کېـــږي چـــې څيـــره کـــې يـــې د رســـول الله ســـره ورتـــه والـــی درلـــود، د مهـــدي پـــه هکـــل هـــم روايـــت دی چې څيره کې به د نبي عليه السلام په شکل وي.

يا دا چې يو څوک ووايي فلانی محمدي اخلاق لري، بده خبره نه ده.

خـــو کـــه تاســـو د خپـــل سياســـي رهبـــر او واکمـــن تـــش تـــالار تـــه ننوتـــل نـــړی تـــه د حضـــرت محمد صـــلی الله عليـــه وســـلم راتـــګ ســـره پرتلـــه کـــوئ لويـــه نـــا انصـــافي او خرافـــاتو تـــه پـــه لـــوی لاس د خلکـــو بـــاور ور مـــاتول دي هغـــه تولنـــه کـــې چـــې د خلکـــو د لوســـت کچـــه خـــورا ټيټـــه ده، او پـــه هـــره لاره د مـــذهب پـــه نـــوم ســـيخدی شي.

ketabton.com - The Digital Library

کــه یوڅـوک ددیــن عــالم شــي یــا دودیــز مــلا دا معنــا نــه لــري چــې هــر څــه ورتــه رواه دي.

افغانان علماوو ته ځانګړی درناوی لري خو د درناوي حد مالوم دی.

مــوږ پــه جومــات کــې ورو خبــرې لا نــه کــوو وایــو پــوس پــوس مــه کــوه د الله کور دی، خو ځینې د الله تعالی کور کې په جرات له وسلو سره اتڼ کوي.

لــه الله تعــالی ویــره پکــار ده او هغــه دینــي باورونــه او درنــاوی بایــد وســاتل شــي چې زموږ ټولنه یې لري.

- ❖ د نــړۍ تــر ټولــو پخــوانی بیــرغ د ډنمــارک بلــل کیــږي چــې د ګیــنس پــه کتاب کې هم ثبت دی.

د هــر هیــواد بیــرغ کــې ځــانګړې نښــې او رنګونــه خپــل خپــل تعبیرونــه او تفســیرونه لــري، لکــه د امریکــا بیــرغ کــې پنځــوس ســتوري د هغــه هیــواد د جغرافیــې پنځوســو ایــالاتونو پــه معنــا بلــل کیــږي، اســلامي نــړۍ کــې د پنځــه کونجیز ستوري کارول د اسلام د پنځه بیناوو په معنی ده.

دا هــم زمــا د تــونس دریمــه کیســه؛ د هغــه هیــواد بیــرغ چــې لــه یــوې نیمــې پیــړۍ یــې عمــر اوړي ان د فرانســوي نیــواک پــر مهــال هــم لــه رپېــدو مــړاوی نشــو، سپکاوی یې سخته سزا لري، او درناوی یې د ټولو ویاړ دی.

- ❖ مــذهبي زغــم؛ د نــړۍ هــره هغــه ټولنــه باثباتــه او امــن ده چــې مــذهبي زغـم پــه کــې وي. اســلام د زغـم لپــاره تــر ټولــو پراخــه لمــن لــري او د هــر چــا د مــال او ســر خونــدیتوب ضــمانت پکــې شــته البتــه پــه اســلام کــې نــه پــه ځېنــو مســلمانانو کــې. زمــوږ ټولنــه لــه دومــره تربګنیــو جــوړه ده چــې د حنفــي مــذهب پیــروان د امــام شــافعي لــه لار روانــو ســره یــو ځــای لمــونځ نــه کــوي، حنفیــانو کــې نــورې وړې وړې ډلګــۍ چــې د مدرســو او طریقــو نومونــه یــې پــه ځــان ایښــي ممبــر یــې د یــوه بــل رټلــو او ســپکولو ته ځانګړی کړی.

زمــا د تــونس کیســو کــې مــو نــن حلــق الــوادي تــه بیــایم هلتــه چــې یهــودان مسلمانانو ته روژه ماتي تياروي.

ketabton.com - The Digital Library

تونس ته اسلام ومه زېږدیزه پیړۍ کې ورغلی، او سلو کې ۹۹ وګړي یې مسلمانان دي رسمي دین یې اسلام خو د لږکیو کې لږ شمیر یې نا مسلمانه وګړي هم شته.

مذهبي زغم یې خلک پر یوه دسترخوان کېنولي او ژوند کوي.

د مولانا صاحب بسمل پر پاڼه د استاد مصطفی محمود له نکله لیکل شوي:

کله چې کافر او مسلمان پر سیند لاهو شي الله جل جلا له به هغه څوک ژغوري چې لامبو وهل یې زده وي.

جاهل مسلمان به ډوبیږي، او کافر آب باز به ژغورل کیږي

ځکه چې د الله جل جلاله هغه څوک نه خوښیږي چې جاهلان او بې کماله دي.

ښه ژبه او ښه توب دا نه دی چې د هر دور واکمن ته جناب/علیقدر وویل شي.

انسانیت دادی چې په یوه دور کې دې هم ښکنځل ونشي او داسې سپکاوی چې سباپرې ټیټ ګوري او د هماغه رټل شوي مخ ته ولاړ یو.

افریقایي الاصله امریکایي لیکوال ایدوو کوینیکان وایي که غواړئ ستاسو د هیواد پر راتلونکي وغږېږم د خپلو اتلانو نومونه راته واخلئ هغه چې ستاسو ځوانان پرې زړه تړي.

نو فکر وکړئ زموږ د دا تېرو څو لسیزو د اتلولیو معیار څه و، نو خپل حال د هماغه لنډ تېر زېږنده وګڼئ.

که اتل مو د جګړې له ډګره غوره کړی وي، حتمي ده چې د جګړې له کیسو سره به ژوند کوئ.

----

ketabton.com - The Digital Library

محمد اسلم شینواری چې ځان یې قومي لیډر بالـه؛ خلقیانو پارچمیانو د افغانستان ملي بیرغ لـه ارګـه کوز کړ، پردی شوروی جنډه یې پر هېواد رپانده کړه، تک سور بیرغ ټیک لکه د وطن د حالت وینلړلی رنګ، ملي پوځ یې د ګوند په نوم کړ(خلقي اردو).

ورپسې مجاهدینو د هیواد ملي بیرغ تنظیمي کړ، او په راولپینډۍ کې یې په تور،سپین او شین درزي پر همدغو رنګونو وګنډه او پر کابل یې پورته کړ.

زموږ په منګ نسل چې کډوالۍ کې مو ماشومتوب تېر کړی و، نه د هیواد د ملي بیرغ له رنګ خبر و، نه د پوځ له جامو.

محمد اسلم شینواری چې د راډیو تخنیکي انجنیر و، تل به یې له ځانه ملي درې رنګه بیرغ تاو کړی و او کله به یې د افغانستان د ملي پوځ پخوانۍ جامې او بیلابیلې رتبې هم پر سینه ځړولې وې، د مجاهدینو او بیا د طالبانو لـومړنۍ واکمنۍ مهال و، زموږ د ښوونځي د رخصتۍ پر وخت به په یوه هسکه ولاړ و او پر واړه لوډسپیکر به یې د وطن خبرې کولې.

خلکو به لیونی باله، ویناوو پسې به یې خندېده خو موږ ترې د هیواد ملي رنګونه او هویت زده کړ، د احسان پوروړي یې یو.

وایي نن یې روح ښتن تعالی ته وسپاره(خدای دې د ټپي افغانستان د مظلوم او معصوم بچي په توګه د رحم او لورینو ډالۍ ور نصیب کړي.

امین یا رب

زبیر صالح د عقل نکل کا؛

عقل یوه ورځ له یو انګرېز سره پر لاره ملګری شو ځان یې ور پېژندو او تولې خپلې ځانګړنې او ښېګڼې یې ورته واورولې انګرېز یې لاس ښکل کړ او ورته ویې ویل ښه ته چې دومره له ښېګڼو ډک ملګری یې بیا نو ته باید تر ما وړاندې روان شې ځکه که پر لاره کوم ګواښ پېښېږي نو وار له مخه به مې خبروې.

عقل یې وړاندیز ومانه اوس چې کومه خبره او یا هم خطر پېښېږي انګرېز یې وار له مخه چمتووالی کړی وي. بله ورځ له یوه پنجابي سره

ketabton.com - The Digital Library

ملګــری شــو هغــه تــه يــې وويــل،چې زه عقــل نــومېږم او د نــړۍ د هــرې ستونزې پــه چــل پــوهېږم پنجــابي چــې دا خبــره واورېــده ورتــه يــې پښــې ښــکل کــړې ويــل يــې تــه چېــرې وې صــاحبه تــه بايــد لــه مــا ســره ځنــګ پــه ځنــګ لاړ شــې هيلــه ده مــا يــوازې مــه پرېــږدئ زه ډېــر ډارېــږم ځکــه ډېــر دوښــمنان او ســتونزې لــرم لــه وژلــو او ځورولــو مــې وســاته او لــه ســتونزو نــه د خلاصــون لارې را وښاياست.

عقــل يــې خبــره هــم ومنلــه او اوس چــې هــر ځــل لــه ســتونزو ســره مــخ شــي نــو يې له ستونزو خلاص کړي.

بلــه ورځ عقــل ځانتــه پــه ســفر روان و لــه ليــرې يــو شــمله ور ښــکاره شــو چــې ګردنـــۍ يـــې ترلـــې وه او لـــه ټوپـــک ســـره مغـــرور روان دی عقـــل منـــډه ور واخيســـته او پـــه وېـــره يـــې ورتـــه وويـــل خـــان صـــېب زه هـــم ســـفر لـــرم کـــه دې خوښـــه وي نـــو يـــو ځـــای بـــه دا لاره رالنـــډه کـــړو او يـــوه خولـــه ګپـــه بـــه ســـره ولګوو.

خـــان وويـــل زه دوښـــمنداره يـــم لـــه مـــا ســـره تـــګ خطـــر لـــري بيـــا نـــور ســـتا خوښـــه، ځـــو ګامـــه چـــې لاړل عقـــل وويـــل خـــان صـــېب زه عقـــل يـــم هـــر ځـــوک راتـــه اړتيـــا لـــري زه د هـــر ډول ســـتونزو او کړاونـــو د خلاصـــون لاره لـــرم ،انګرېـــز د ځـــان امـــام کـــړم پنجـــابي پـــه ځنـــګ کـــې ونېـــوم کـــه دې اړتيـــا وي نـــو ســـتا هـــم مرسته کوم.

خـــان صـــاحب د ټوپـــک لـــټ کـــش کـــړ پـــه غوســـه يـــې ورتـــه وويـــل چـــوپ شـــه چـــې عقـــل يـــې ځـــان تـــه بـــه يـــې زه تـــر تـــا ډېـــر پـــوهېږم مـــا تـــر اوســـه پـــلار تـــه اجـــازه نـــه ده ورکـــړې چـــې تـــر مـــا مخکـــې لاړ شـــي تـــر اوســـه پـــورې مـــې ورور او ښـــځه زمـــا پـــه ځنـــګ کـــې د تـــګ جـــرأت نشـــي کـــولای. تاتـــه مـــې چـــې وخـــت درکـــړ د دې لپاره و چې ګواکې ډارېږې.

تـــه نـــور لـــه مـــا راســـره يـــو ځـــای نشـــې تللـــی پـــه مـــا پســـې وروســـته وروســـته راځـــه دومره وروسته چې د پېنو کش او کړپ دې هم وا نه ورم.

عقـــل غريـــب لـــه ډاره لکـــه پاڼـــه رپېـــده لـــومړی وار يـــې و چـــې دومـــره غوســـه او ځـــان تـــه د ټوپـــک شـــپېلۍ يـــې مخـــامخ ولېـــده مجبـــور شـــو د غيرتـــي ... خبـــره يـــې ومنله او په هغه پسې ډېر شاته شاته په ماتو ماتو ګامونو روان شو.

ketabton.com - The Digital Library

اوس چې علیقدر خان صاحب حفظه الله پر هره کنده او ستونزو کې وغورځېږي نو کلونه وروسته عقل ور ورسېږي او خان صیب بیا ورته ووایي کاش پر دې لاره نه وای راغلی. دلته خطر و بیا په ټیټو سترګو ووایي

(کاش وروستیه عقله چې ته ړومبی وای)

❖ اروا پوهان وایي هغوئ چې ویناوې په لوړ غږ اوروي، چیغې وهې تل خپل مخالفین مخاطبوي او ځان په حقه ګڼي په اصل کې د یوه تمثیل هڅه، او کاذبه شخصیت جوړونه کوي.

وروستی افغان پاچا تل ارام غږېده، هیچا ته یې د مخالف خطاب نه کاوه، او هغه سړی چې د ده پاچاهي یې ړنګه کړه ویل یې احساساتي و خو وطندوست هم.

زغم او انسانیت ته یې سلام!

❖ دا مه ګڼئ چې یوازې بهرنۍ لاس وهنې د جګړو او شخړو لاملونه وي، شرعي مسله ده کومه ټولنه کې چې مهرباني او عدالت نه وي شخړې او اوریکی پکې پېښېږي.

❖ د علماو او مشایخو د ترور او کړونې پېښې بدې دي خو د حکمت دا خبره هم له یاده مه باسئ چې دي پېښو د کابل څه چې د پېښور دیني عالمان هم اړ کړي د انسان د ژوند پر ارزښت وغږیږي او هغه قراني احکام او نبوي حدیثونه واوروي چې پکې د انسان وژنې او بې رحمۍ غندنه شوې.

دا یو مثبت بدلون دی چې زموږ د ټولنې مذهبي خېرې د ژوند ارزښت ته قایل شي.

ان شاالله یوه ورځ راتلونکي ده چې همدا علما به د هغو چارواکو زېل او ناخبري هم ننګوي چې د نجونو د ترلو ښونځیو له تاوانه بې خبره دي.

الله تعالی دې د حق ویونکو او مواحدو علماو ساتندوی شي.

دنجونو_ښونځي_پرانیزئ

- ❖ د مشـــرانو جرگـــې د قـــدر وړ مشـــر پـــه درنـــاوي او امنيـــت لپـــاره د جـــلال ابـــاد ښـــار ځـــو کـــوڅې او عامـــه لارې پـــر ســـمنټي ديوالونـــو بنـــدې وې، دغلتـــه يـــوه ميشـــت عـــادي ښـــاري بـــه نـــيم ســـاعت پـــر بلـــه لار مـــزل كـــاوه چـــې خپـــل كـــور تـــه ورســـيږي، خـــو مـــا هيڅكلـــه دا اټكـــل نـــه و كـــړی چـــې لشـــكر گـــاه كـــې دې يـــوه لويـــه عامـــه كوڅـــه د يـــوه عـــادي ولســـوال لپـــاره ديوال او بنده شوې وي.

بلـــخ كـــې مـــې يـــوه خبـــري كنفـــرانس تـــه پوښـــښ وركـــاوه، ويـــل يـــې سياســـي دفتـــر كـــې بـــه والـــي صـــاحب وينـــا ولـــري، مـــا د عربـــو د شـــاهي قصـــرونو كيســـې اورېـــدلې وې، خـــو دا وړ رنگـــين قصـــر مـــې خـــوب كـــې هـــم نـــه وليـــدلی، هغـــه هـــم بـــې وزلـــي افغانســـتان كـــې، سياســـي دفتـــر د والـــي صـــاحب شخصـــي دفتـــر او بلاتشبيه جنت و.

پخـــوا بـــه خلـــک بهرنـــی نـــړی تـــه تلـــل د حكومـــت دنـــده بـــه يـــې د كـــم معـــاش لپـــاره پرېښـــوده، خـــو وروســـتي جمهوريـــت كـــې بـــه لـــه لنـــدن او واشـــنگټنه كابـــل تـــه حكـــومتي دنـــدې تـــه تلـــل او ځـــو مياشـــتې وروســـته بـــه يـــې دوبـــۍ او تركيـــه كـــې د دمه ځای لپاره يو كور اخسته.

او چې خبره لاړه!!!!

د نظـــام پرځېـــدو لپـــاره يـــې لويـــو يـــو پـــر بـــل پـــړه اچولـــه او وړو يـــې رســـنۍ ملامتـــولې چـــې گـــواكې حكومـــت يـــې تخريبـــوه، يـــوه هـــم اخلاقـــي جـــرأت ونـــه كـــړ چـــې ووايـــي وطنـــه ومـــو بخښـــه خپـــل كـــور مـــو نـــه گټلـــې د مـــزدورۍ بـــازار مـــو وې او لوټ شوې. □

- ❖ حـــاجي صـــاحب ذبـــيح الله مجاهـــد راتـــه يـــوه مركـــه كـــې ويلـــي و، د حكومـــت د ټـــاكنو معيـــار يـــې قربـــاني ده. هغـــه وخـــت راســـره يـــوازې دا پوښـــتنه وه چـــې كـــه د قربـــانۍ بـــدل كـــې ځـــوكۍ ترلاســـه كـــوئ د ســـپيڅلي

ketabton.com - The Digital Library

جنګ او د الله د لارې نوم مو ولې کاروو، که مو ثواب لپاره جګړه کوله نو پر ځوکۍ اخستو خو مو ثواب پر سیند لاهو شو.

او نن د دغه خبرې یوه بله ځنډه راته روښانه شوه، کله چې مسلکي ځوکۍ د ډلې ټپلې او قربانۍ په نیت لیلام شي د خبرې سرې ورکېږي. د کابل او اسلام اباد پر سوداګرۍ مې غوښتل یو ځوک وغږوم، ویل یې وزیر صاحب بوخت دی په ټول امارت کې یو داسې ځوک پیدا نشو چې پر اقتصاد او سوداګرۍ علمي او مسلکي بحث وکړي.

الله دې پر هیواد او خلکو خپل رحم وکړي.

ښې نه ښکاري د وخت د نېزه والو ارادې

تندیه! نو تر کومه پورې ډال به دې ساتم

زما سرکشه سره! څه بې ځایه دې شیندم

پښتون یمه د عقل نه کنګال به دې ساتم

جونګړې ته مې وی چې ورانوي دې یو سړی

چې ور به دې ساتمه که دېوال به دې ساتم

اقبال مومند

- سید جمال الدین افغان پورې تړلې یا تړې نکل خبر ده چې ورته وویل شو، نیواکګر لکه لیوان داسې دي، د هغه ځواب و که تاسو پسونه نه وی لیوان نه درپسې راتله.

ازمایل شوي، ناکام اوفساتي خلک داسې نه دي چې د نیوکې حق نه لري یا خو ښه او بد نشي بیلولی، مهم یې د ژبې توري دي چې په کوم رنګ یې اوروي، د عقدې او که د زړه سوي په نیت!؟

----

ketabton.com - The Digital Library

❖ ذوالنـــون المصـــري لـــه ۷۹۵ تـــر ۸۵۹ زیږدیـــزو کلونـــو تـــرمنځ ژونـــد کـــړی، د تصـــوف لـــه مخکښـــانو او پوهـــانو یـــو و. مصـــر، شـــام، عـــراق او یـــو څـــه مـــوده مکـــه مکرمـــه کـــې هـــم اوســـېدلی. د اسـلامي فقـې ترڅنـګ یـې کیمـا او طبـي علـوم هـم لوسـتي و نـو ځکـه د هغـه مهـال هغـو ملایـانو چـې لـه عصـري علومـو نـاخبره وو پـرې د کفـر تـور ولګـوه، ان تـرې دې چـې زنـداني شـو،خو وروسـته هغـو کسـانو چـې د هغـه اثـار یـې لوسته له نامه سره د درناوي الفاظ رحمة الله علیه او نور.. ورتړل.

ښـاغلی ذوالنـون صـوفیزم کـې د خـوږې اومینـه نـاکې ژبـې پـر ځـایولو هـم شهرت لري.

یوځای پوښتل کېږي تر ټولو غمجن انسان څوک وي؟

وایي هغه کسان چې بدخویه وي تر ټولو ډېر کړیږي.

د لټۍ او بې کارۍ په تړاو دیني روایتونه خورا څرګند دي.

•د څښتن تعالی د ناخوښۍ وړ ګرځي.

•ټولنه وروسته پاتې کیږي.

•د ژوند له کاروان سره مزل نه کیږي.

او نـورو تـه اړ کېـږي داسـې چـې لـه خپـل ټـول غـرور سـره ناسـازه اقتصـادي حالت کې د یوې ټولنې، هیواد او فرد په توګه دې لاس بل ته غځیږي.

قـران کـریم پـه روښـانه ډول کـار او هڅـه سـتایي، سـوره الـنجم کـې الله تعـالی د انسان د کار او خوارۍ په اړه وایي:

وَأَن لَیسَ لِلاِنسانِ إِلّا ما سَعىٰ - له هڅې پرته له انسانه د بل څه تمه نشته.

د نـا انصـافه انسـان ذلـت کـه دوه ورځـې ناوختـه هـم وي خـو خپـل برخلیـک ورسیږي.

د سـزا ناوختـه کېـده د ظـالم انسـان د کمـال نښـه نـه ده، الله لا ډېـره موکـه ورکوي چې دی پکې خپله برخه پوره کړي او بیا یې درنه بدله وګوري.

ketabton.com - The Digital Library

د سوره آل عمران ۱۷۸ ایة کې په دې تړاو د څښتن تعالی ژمنه روښانه ده.

زموږ رب د انصاف او عدالت ښه پلی کونکی دی.

نهيلي نه ښايي چې دومره لوی ډاډ لرو.

د خلکو کړولو او نا انصافيو لپاره يوازې پاچاهان او حکومتوال مه ملامتوئ. د ځان غوښتنې، ماده پرستی او ځان ساتنې ناوړه خويونه د انسان له فطرت سره تړلي، که څوک د يوې ژرندې څښتن هم وي په وار ساتلو، وخت ټاکلو او غوراوي کې به ټګي کوي. د لوېديځ پوهان د خپلې ټولنې اخلاقي نيمګړتيا په ځان غوښتنه کې ګڼي او دا چې څوک څه ډول د خپل ګټو لپاره تر ټولو لاندې کړې خو ځان وساتي، سره له دې چې ماده پرستي ان د دوئ د نظامونو برخه هم ګرځېدلې.

حضرت علي کرم الله وجهه د څوکۍ او واک تنده او ساتنه داسې څه ګڼي چې خلک پرې ان خدای هيروي، وايي

د مشرۍ او واک حرص انسان د الله تعالی له مينې اړوي.

نو که څوک ټيټ پوړی يا جګپوړی ، دولتي او نا دولتي چارواکی و دغه ځانګړنه يې فطرتي ده. د الله تعالی پاچاهۍ کې يوازې له ګناهونو او چلونو پاک او معصوم مخلوق ملايکې او پيغمبران دی.

د دعا په هيله !!!

پای.

Thank you for reading

Find more e-books and articles on Ketabton - your multilingual digital library.

www.ketabton.com

Ketabton - Pashto, Farsi, Arabic & English